

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

48. aastakäik

8. veebruar 2005

Sisukord

I	<i>Aktid, mille avaldamine on kohustuslik</i>	
★	Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 183/2005, 12. jaanuar 2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded ⁽¹⁾.....	1
★	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 184/2005, 12. jaanuar 2005, ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta	23

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 183/2005,**12. jaanuar 2005,****millega kehtestatakse sööda hügieeni nõuded****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 37 lõiget 2 ja artikli 152 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Loomakasvatussaaduste tootmisel on ühenduse põllumajandussektoris väga tähtis osa. Selle tegevuse rahuldav tulemused sõltuvad olulisel määral ohutu ja kvaliteetse sööda kasutamisest.

(2) Inimeste ja loomade tervise kaitse kõrge taseme poole püüdlamine on toidualaste õigusnormide üks põhieesmärkidest, nagu see on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruses (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused. ⁽³⁾ See määrus näeb siseriiklike ja ühenduse toidualaste õigusnormide jaoks ette ka muud ühised põhimõtted ja määratlused, sealhulgas ühenduse piires sööda vaba liikumise saavutamise eesmärgi.

(3) Nõukogu direktiiv 95/69/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestas loomatoidusektori teatavate kategooriate ettevõtete ja vahendajate suhtes kohaldatavad tingimused ja korra, et võimaldada neil tegutseda. Kogemused on näidanud, et need tingimused ja see kord on söödaohutuse tagamisele tugevaks aluseks. See direktiiv kehtestas ka nõukogu 30. juuni 1982. aasta direktiivis 82/471/EMÜ teatavate loomasöötadena kasutatavate toodete kohta ⁽⁵⁾ loetletud teatavaid aineid tootvate ettevõtete tunnustamise tingimused.

(4) Komisjoni 9. juuli 1998. aasta direktiivis 98/51/EÜ, millega sätestatakse teatud rakendusmeetmed nõukogu direktiivile 95/69/EÜ, millega nähakse ette teatavate loomatoidusektoris tegutsevate ettevõtete ja vahendajate tunnustamise ja registreerimise tingimused ja kord ⁽⁶⁾ nähti ette teatavad meetmed, mis muu hulgas hõlmasid kolmandatest riikidest impordimise korda.

(5) Kogemused on samuti näidanud vajadust tagada, et kõik söödakäitlemisettevõtted, kaasa arvatud akvakultuuriettevõtted, tegutsevad kooskõlas ühtlustatud ohutusnõuetega, ning vajadust korraldada üldine läbivaatus, et võtta arvesse vajadust tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonnakaitse kõrgem tase.

(6) Käesolevas määruses sätestatud uute hügieenialaste õigusnormide peamine eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase seoses toidu- ja söödaohutusega, võttes eriti arvesse määruses sisalduvaid järgmisi põhimõtteid:

a) vastutus söödaohutuse eest lasub eeskätt söödakäitlejal;

⁽¹⁾ ELT C 32, 5.2.2004, lk 97.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 31. märtsi 2004. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. detsembri 2004. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

⁽⁴⁾ EÜT L 332, 30.12.1995, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 1).

⁽⁵⁾ EÜT L 213, 21.7.1982, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽⁶⁾ EÜT L 208, 24.7.1998, lk 43.

- b) vajadus tagada söödaohutus kogu toiduahelas, alates sööda tootmisest kuni toidu tootmiseks peetavate loomade söötmisseni;
- c) ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi (HACCP) põhimõtetele rajaneva korra üldine täitmine, mis koos heade hügieenitavade rakendamisega peaks tõhustama söödakäitlejate vastutust;
- d) hea tava juhised on väärt abivahend, mis aitab söödakäitlejatel pidada söödaahela kõikidel tasemetel kinni söödahügieenialastest õigusnormidest ning HACCP põhimõtetest;
- e) vajadus kehtestada teaduslikel ohukriteeriumidel põhinevad mikrobioloogilised kriteeriumid;
- f) vajadus tagada, et imporditud sööt vastab vähemalt samaväärsetele standarditele kui ühenduses toodetud sööt.
- (7) Registreerimise ja tunnustamise süsteemi täielikuks kohaldamiseks kõikide söödakäitlejate suhtes, ning seega täieliku jälgitavuse saavutamiseks, on asjakohane tagada, et nad hangivad ja kasutavad üksnes sööta, mis on pärit käesoleva määrusega kooskõlas registreeritud ja/või tunnustatud ettevõtetest.
- (8) Söödaohutuse tagamiseks alates esmatootmisest kuni turuleviimise või eksportimiseni kaasa arvatud on vaja integreeritud lähenemisviisi. Sööda esmatootmine hõlmab tooteid, mis läbivad üksnes lihtsa füüsilise töötamise, näiteks puhastamise, pakendamise, ladustamise, loomuliku kuivatamise või sileerimise.
- (9) Proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtete kohaselt ei tuleks ühenduse õigusnorme kohaldada teataval oma vajadusteks koduse söödatootmise juhtudel ning teatavate loomade söötmise korral ega sööda esmatoodangu väikeste koguste otsetarnimise suhtes kohalikul tasandil või lemmikloomatoidu jaemüügi suhtes.
- (10) Sööda esmatootmise tasandil esinevad terviseriskid tuleks määratleda ja neid piisavalt kontrollida, et tagada käesoleva määruse eesmärkide täitmine. Käesolevas määruse aluspõhimõtteid tuleks seepärast kohaldada põllumajandusettevõtete suhtes, mis toodavad sööta üksnes oma tootmise tarbeks, ning samuti sööta turustavate põllumajandusettevõtete suhtes. Arvesse tuleks võtta seda, et oht on väiksem, kui sööta toodetakse ja kasutatakse selliste loomade söötmiseks, keda kasutatakse üksnes koduseks tarbimiseks, või loomade tarbeks, keda toidu tootmisel ei kasutata. Väikeste söödakogustega kauplemist kohalikul tasandil ning lemmikloomatoidu jaemüüki käsitletakse käesoleva määruse raames eraldi.
- (11) HACCP põhimõtete kohaldamine sööda esmatootmise suhtes on Euroopa hügieenialaste õigusaktide keskpika tähtajaga eesmärk. Samas peaksid hea tava juhised juba julgustama täitma asjakohaseid hügieeninõudeid.
- (12) Söödaohutust mõjutavad mitmed tegurid. Õigusaktidega tuleks ette näha minimaalsed hügieeninõuded. Kontrollimaks, kas söödakäitlejad täidavad neid nõudeid, peaksid toimuma ametlikud kontrollid. Peale selle peaksid söödakäitlejad võtma meetmeid või rakendama menetlusi söödaohutuse kõrge taseme saavutamiseks.
- (13) HACCP põhimõtted võivad olla söödakäitlejatele abiks söödaohutuse kõrge taseme saavutamisel. HACCP põhimõtteid ei tohiks pidada enesekontrolli viisiks ning samuti ei asenda need ametlikke kontrole.
- (14) HACCP põhimõtete rakendamine nõuab söödakäitlemisettevõtete töötajatelt täielikku koostööd ja pühendumust.
- (15) Sööda tootmisel peaksid HACCP põhimõtted võtma arvesse *Codex Alimentarius*'es sisalduvaid põhimõtteid, kuid samas võimaldama kõikides olukordades piisavat paindlikkust. Mõnikord ei ole söödakäitlemisel võimalik kriitilisi kontrollpunkte kindlaks määrata ning mõningatel juhtudel võivad head tavad asendada kriitiliste kontrollpunktide seiret. Samamoodi ei tähenda *Codex Alimentarius*'es sätestatud "kriitiliste piiride" kehtestamise nõue seda, et igaks juhtumiks tuleb kindlaks määrata kindel arvvaartus. Selles koodeksis sätestatud dokumentide säilitamise nõue peab olema paindlik, et väga väikestele ettevõtetele ei tekiks põhjendamatu suurt koormust. Tuleks tagada, et söödakäitlemisettevõttes esmatootmise tasandil tehtavad toimingud, kaasa arvatud seonduvad toimingud ja sööda segamine söödalisanditega eranditult ettevõtte enda tarbeks, ei pea toimuma kooskõlas HACCP põhimõtetega.

- (16) Paindlikkust on vaja ka selleks, et tulla vastu eriliste geograafiliste piirangutega piirkondades asuvate söödakäitlemisettevõtete vajadustele või seoses struktuuriliste vajadustega. Paindlikkus ei tohiks aga ohustada söödahügieeni eesmärke. Vajaduse korral tuleks ette näha arutelu toiduahela ja loomatervishoiu alalises komitees.
- (17) Liikmesriikide pädevate asutuste poolt kõikide söödakäitlemisettevõtete registreerimis- ja tunnustamissüsteem on kohane tagama jälgitavust tootjast lõppkasutajani ning hõlbustama tõhusaid ametlikke kontrolle. Käesolevas määruses ettenähtud süsteemi käivitamiseks ja kasutamiseks võivad liikmesriikide pädevad asutused kasutada olemasolevaid söödakäitlemisettevõteteid käsitlevate andmete kogumise süsteeme.
- (18) Asjakohane on säilitada söödakäitlemisettevõtete tunnustamissüsteem toimingute puhul, millega võib sööda tootmisel kaasnedä suurem oht. Tuleks ette näha direktiivis 95/69/EÜ sätestatud tunnustamissüsteemi kohaldamisala laiendamise kord.
- (19) Tunnustuse saamiseks või registreerimiseks peaksid söödakäitlemisettevõtted vastama mitmele nende tegevuse puhul asjakohasele tingimusele ehitiste, vahendite, töötajate, tootmise, kvaliteedikontrolli, ladustamise ja dokumenteerimise kohta, et tagada nii söödaohutus kui ka toodete jälgitavus. Tuleks ette näha nende tingimuste muutmine, et tagada nende asjakohasus eri tüüpi söödakäitlemisettevõtete puhul. Liikmesriikidele tuleks anda õigus tunnustada ettevõtteid tingimuslikult, kui kohapealne kontroll näitab, et kõik infrastruktuurile ja seadmetele esitatavad nõuded on ettevõttes täidetud. Samuti on vaja määrata sellisele tingimuslikule tunnustusele maksimaalne kehtivusaeg.
- (20) Tuleks ette näha registreeringu või tunnustuse ajutine peatamine, muutmine või tühistamine juhul, kui ettevõtteid muudavad oma tegevust või lõpetavad selle või ei täida enam oma tegevuse suhtes kehtivaid tingimusi.
- (21) Söödaohutuse tagamise oluliseks osaks on sööda ja sööda-komponentide jälgitavus kogu söödaahelas. Määrus (EÜ) nr 178/2002 sisaldab õigusnorme sööda ja söödakomponentide jälgitavuse tagamise kohta ning sätestab eri sektore suhtes kohaldatavate rakendussätete vastuvõtmise korra.
- (22) Järjestikused söödakriisid on näidanud, et igasugusel veal söödaahela mis tahes osas võivad olla olulised majanduslikud tagajärjed. Sööda tootmise iseloomulikud jooned ja turustusahela keerukus tähendavad, et sööda eemaldamine turult on keeruline. Majanduskahjud korvatakse sööda- ja toiduahelas sageli avalike vahendite arvel. Majandusliku kahju heastamine ühiskonna jaoks väikeste kulutustega edeneks, kui käitleja, kelle tegevus söödasektoris majanduslikku kahju tekitab, vastutaks selle eest rahaliselt. Kõikide söödakäitlejate suhtes kehtiva rahaliste kohustuste ja finantstagatiste kohustusliku süsteemi loomine näiteks kindlustuse kaudu ei pruugi aga olla teostatav või asjakohane. Seepärast peaks komisjon seda küsimust põhjalikult kaaluma, võttes arvesse vastutust reguleerivaid sätteid teiste valdkondade õigusaktides ning liikmesriikides kasutatavaid süsteeme ja tavasid. Sel eesmärgil peaks komisjon esitama aruande ja lisama sellele vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud.
- (23) Ühendusse imporditav söt peab vastama määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldistele nõuetele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 882/2004 (sööda- ja toidu alastele õigusaktidele, loomade tervise ja heaolu eeskirjadele vastavuse tõendamise tagamiseks läbi viidavate ametlike kontrollide kohta) ⁽¹⁾ sätestatud imporditingimustele. Kaubandushäirete ärahoidmiseks on asjakohane, et kuni rakendusmeetmete elluviimiseni jätkub importimine direktiivis 98/51/EÜ sätestatud tingimustel.
- (24) Kolmandatesse riikidesse eksporditavad ühenduse tooted peavad vastama määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldistele nõuetele.
- (25) Määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud toidu- ja söödaalast kiirhoiatussüsteemi on vaja laiendada nii, et see hõlmaks muude kui toidu tootmiseks peetavate loomade tarbeks kasutatavast söödast tulenevaid ohte loomade tervisele või keskkonnale.
- (26) Söödahügieeni käsitlevad ühenduse õigusaktid peavad põhinema teadusalastel nõuandel. Seepärast tuleks vajaduse korral alati nõu pidada Euroopa Toiduohutusametiga.
- (27) Et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut, peaks toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee raames toimuma komisjoni ja liikmesriikide vahel tihe koostöö.

(¹) EÜT L 165, 30.4.2004, lk 1 (parandus: ELT L 191, 28.5.2004, lk 1).

- (28) Käesolevas määruses on arvestatud WTO sanitaar- ja füto-sanitaarmedetmete lepingus sätestatud rahvusvahelisi kohustusi ning *Codex Alimentarius*'es sisalduvaid rahvusvahelisi toiduohutusstandardeid.
- (29) Liikmesriigid peaksid kehtestama õigusnormid karistuste kohta käesoleva määruse sätete rikkumise eest ja tagama nende õigusnormide rakendamise. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (30) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾
- (31) Asjakohane on näha käesoleva määruse kohaldamise alguseks ette kaugem kuupäev, et söödakäitlemisettevõtetele, mida määrus mõjutab, oleks aega sellega kohanduda.
- (32) Eelnimetatud põhjustel tuleks direktiivid 95/69/EÜ ja 98/51/EÜ kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse:

- a) üldised söödahügieenialased õigusnormid;
- b) sööda jälgitavuse tagamise tingimused ja kord;
- c) üksuste registreerimise ja tunnustamise tingimused ja kord.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) söödakäitlejate tegevus kõikides etappides sööda esmatootmisest kuni turuleviimiseni;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- b) toidu tootmiseks peetavate loomade söötmine;
 - c) sööda import kolmandatest riikidest ja eksport kolmandatesse riikidesse.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) kodune sööda tootmine oma vajadusteks:
 - i) koduseks isikliku tarbimise eesmärgil toidu tootmiseks peetavate loomade tarbeks ning
 - ii) loomade tarbeks, keda ei peeta toidu tootmiseks;
 - b) koduseks isiklikuks tarbimiseks või toiduhügieenialase Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 852/2004 ⁽²⁾ artikli 1 lõike 2 punktis c nimetatud tegevusteks toidu tootmiseks peetavate loomade söötmine;
 - c) loomade söötmine, keda ei peeta toidu tootmise eesmärgil;
 - d) sööda esmatoodangu väikeste koguste otsetarnimine kohalikul tasandil tootja poolt kohalikele põllumajandusettevõtetele nende põllumajandusettevõtete tarbeks;
 - e) lemmikloomatoidu jaemüük.

3. Liikmesriigid võivad lõikes 2 osutatud tegevuse kohta kehtestada õigusnorme ja anda suuniseid. Sellised siseriiklikud õigusnormid ja suunised peavad tagama käesoleva määruse eesmärkide saavutamise.

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse määruses (EÜ) nr 178/2002 määratletud mõisteid, välja arvatud järgmised, eraldi määratletud mõisted:

- a) *söödahügieen* – sööda ohtlikkuse kontrollimiseks ning loomade jaoks söömiskõlblikkuse tagamiseks vajalikud meetmed ja tingimused, võttes arvesse sööda kavandatud otstarvet;

⁽²⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 1 (parandus: ELT L 226, 25.6.2004, lk 3).

- b) *söödakäitleja* – füüsiline või juriidiline isik, kes on kohustatud tagama, et tema juhitavas söödakäitlemisettevõttes täidetakse käesoleva määruse nõudeid;
- c) *söödalisandid* – loomasöötades kasutatavaid ained ja mikroorganismid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 181/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta; ⁽¹⁾
- d) *üksus* – söödakäitlemisettevõtte mis tahes üksus;
- e) *pädev asutus* – liikmesriigi või kolmanda riigi asutus, mis on määratud teostama ametlikke kontrolle;
- f) *sööda esmatootmine* – põllumajandussaaduste tootmine, sealhulgas eelkõige taimekasvatus, saagikoristus, lüpsmine, loomade (tapaeelne) pidamine või kalapüük, millest saadavad saadused ei läbi pärast koristust, varumist või püüki ühtki töötlust peale lihtsa füüsilise töötuse.

II PEATÜKK

KOHUSTUSED

Artikkel 4

Üldised kohustused

1. Söödakäitlejad tagavad, et nende tegevus tootmisel, töötlemisel ja turustamisel on igas etapis kooskõlas ühenduse õigusaktidega, nende vastavate siseriiklike õigusnormidega ning heade tavadega. Eelkõige peavad nad tagama, et nende tegevus vastab käesolevas määruses sätestatud asjakohastele hügieeninõuetele.

2. Toidu tootmiseks peetavate loomade söötisel võtavad põllumajandustootjad kõik meetmed ja rakendavad kõiki menetlusi, et hoida sööda, loomade ja loomsete saaduste bioloogilise, keemilise ja füüsilise saastumise oht nii väike kui mõistlike vahenditega saavutatav.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

Artikkel 5

Erikohustused

1. Sööda esmatootmise tasandil sooritatavate toimingute ning järgmiste nendega seotud toimingute puhul:

- a) esmatoodete transport, ladustamine ja käitlemine tootmiskohas;
- b) esmatoodete transport tootmiskohast üksusesse;
- c) sööda segamine eranditult oma majapidamiste tarbeks, kasutamata lisandeid või nende eelsegusid, välja arvatud silokonservandid,

täidavad söödakäitlejad I lisa asjakohaseid sätteid.

2. Muude kui lõikes 1 osutatud toimingute puhul, sealhulgas sööda segamine eranditult oma majapidamiste tarbeks, kasutades lisandeid või nende eelsegusid, välja arvatud silokonservandid, täidavad söödakäitlejad II lisa asjakohaseid sätteid.

3. Söödakäitlejad:

- a) peavad kinni mikrobioloogilistest erikriteeriumidest;
- b) võtavad meetmeid või kehtestavad menetlused, et saavutada konkreetseid eesmärke.

Punktides a ja b osutatud kriteeriumid ja eesmärgid võetakse vastu artikli 31 lõikes 2 osutatud korras.

4. Söödakäitlejad võivad oma käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel tugineda III peatükis ettenähtud suunistele.

5. Toidu tootmiseks peetavate loomade söötisel täidavad põllumajandustootjad III lisa sätteid.

6. Söödakäitlejad ja põllumajandustootjad hangivad ja kasutavad üksnes sööta, mis pärineb käesoleva määruse alusel registreeritud ja/või tunnustatud üksustest.

Artikkel 6

Ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) süsteem

1. Muid kui artikli 5 lõikes 1 osutatud toiminguid sooritavad söödakäitlejad kehtestavad, rakendavad ja hoiavad toimivana alalise kirjaliku menetluse või menetlused, mis põhineb või põhinevad HACCP põhimõtetel.

2. Lõikes 1 osutatud põhimõtted on järgmised:

- a) teha kindlaks ohud, mida tuleb vältida, kõrvaldada või vähendada vastuvõetavale tasemele;
- b) teha kindlaks kriitilised kontrollpunktid etapis või etappides, kus kontroll on ohu vältimiseks, kõrvaldamiseks või vastu võetava tasemeni vähendamiseks hädavajalik;
- c) kehtestada kriitilistes kontrollpunktides kriitilised piirid, mis tähistavad kindlakstehtud ohtude vältimise, kõrvaldamise ja vähendamise puhul vastuvõetava ja keelatu piiri;
- d) kehtestada ja rakendada kriitilistes kontrollpunktides tulemuslik seiremenetlus;
- e) näha ette korrigeerivad meetmed juhaks, kui seire näitab, et kriitiline kontrollpunkt ei ole enam kontrolli all;
- f) näha ette menetlus, mis võimaldaks kontrollida punktides a–e osutatud meetmete tulemuslikkust. Kontrollimismenetlust teostatakse regulaarselt;
- g) koostada söödakäitlemisettevõtte laadi ja suurusega vastavuses olevaid dokumente ja arhiive, mis näitaksid punktides a–f osutatud meetmete rakendamise tulemuslikkust.

3. Kui mõnda toodet, protsessi või tootmis-, töötlemis-, ladustamis- ja turustusetappi muudetakse, vaatavad söödakäitlejad oma menetlused läbi ning vajaduse korral muudavad neid.

4. Söödakäitlejad võivad lõikes 1 osutatud menetluste osana kasutada kooskõlas artikliga 20 väljatöötatud suuniseid heade tavade kohta koos HACCP põhimõtete rakendamise suunistega.

5. Käesoleva artikli rakendamise hõlbustamiseks, sealhulgas väikeste ettevõtete jaoks, võidakse artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võtta vastu meetmeid.

Artikkel 7

Dokumendid HACCP süsteemi kohta

1. Söödakäitlejad:

- a) esitavad pädevale asutusele pädeva asutuse poolt nõutavas vormis tõenduse selle kohta, et nad järgivad artiklit 6;
- b) tagavad, et kõik kooskõlas artikliga 6 väljatöötatud menetlusi kirjeldavad dokumendid on alati ajakohased.

2. Pädev asutus võtab lõike 1 punktis a osutatud vormi nõudeid kindlaks määrates arvesse söödakäitlemisettevõtte laadi ja suurust.

3. Käesoleva artikli rakendamiseks võidakse artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võtta vastu üksikasjalik kord. See kord võib teatavatel söödakäitlejatel aidata järgida vastavalt III peatükile väljatöötatud HACCP põhimõtteid artikli 6 lõike 1 nõuete täitmisel.

Artikkel 8

Finantstagatised

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 08. veebruariks 2006 söödakäitlejate töhusa finantstagatiste süsteemi ettevalmistamiseks aruande finantstagatiste kohta söödasektoris. Lisaks selles kehtivate siseriiklike õigusnormide, süsteemide ja tavade uurimisele, mis on seotud vastutusega sööda- ja sellega seonduvates sektorites, tuleb aruandele vajaduse korral lisada seadusandlikud ettepanekud teostatava ja võimaliku tagatiste süsteemi kohta ühenduse tasandil. Need tagatised peaksid katma kõik kulutused, mille eest käitlejaid võidakse võtta vastutusele ja mis otseselt tulenevad mis tahes sööda, looma või sellest saadud toiduaine turult kõrvaldamisest, käitlemisest ja/või hävitamisest.

2. Söödakäitlejad vastutavad iga asjakohase söödaohutusosalase õigusakti rikkumise eest ning käitlejad artikli 5 lõike 2 tähenduses peavad tõestama, et neil on olemas lõikes 1 osutatud ühenduse seadusandlike meetmetega nõutavad finantstagatised.

Artikkel 9

Ametlikud kontrollid, teatamine ja registreerimine

1. Söödakäitlejad teevad pädevate asutustega koostööd vastavalt asjakohastele ühenduse õigusaktidele ning nendele vastavatele siseriiklikele õigusnormidele.

2. Söödakäitlejad:

a) teatavad asjaomasele pädevale asutusele selle nõutavas vormis igast oma üksusest, mis tegutseb sööda tootmise, töötlemise, ladustamise, transpordi või turustamise mis tahes etapis, et see registreerida;

b) annavad pädevale asutusele ajakohast teavet oma iga punkti a osutatud üksuse kohta, sealhulgas teatades pädevale asutusele igast olulisest muutusest olemasoleva üksuse tegevuses või selle sulgemisest.

3. Pädev asutus peab üksuste kohta registrit või registreid.

Artikkel 10

Söödakäitlemisettevõtete tunnustamine

Söödakäitlejad tagavad, et nende üksused, mis on hõlmatud käesoleva määrusega on pädeva asutuse poolt tunnustatud, kui:

1) need üksused tegelevad ühega järgmistest:

a) määrusega (EÜ) nr 1831/2003 hõlmatud söödalisandite või direktiiviga 82/471/EMÜ hõlmatud ning käesoleva määruse IV lisa 1. peatükis osutatud toodete tootmine ja/või turustamine;

b) käesoleva määruse IV lisa 2. peatükis osutatud söödalisanditega valmistatud eelsegude tootmine ja/või turustamine;

c) segasööda tootmine turustamiseks või üksnes oma majapidamiste tarbeks, kasutades käesoleva määruse IV lisa 3. peatükis osutatud söödalisandeid või neid sisaldavaid eelsegusid;

2) tunnustamine on nõutav vastavalt selle liikmesriigi siseriiklikule õigusele, kus üksus asub,

või

3) tunnustamine on nõutav vastavalt määrusele, mis on vastu võetud artikli 31 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 11

Nõuded

Söödakäitlejad ei tegutse ilma:

a) artiklis 9 ettenähtud registreeringuta ega

b) tunnustuseta, kui see on artikli 10 järgi nõutav.

Artikkel 12

Teave tunnustamist käsitlevate siseriiklike sätete kohta

Iga liikmesriik, kes nõuab artikli 10 lõike 2 kohaselt, et tema territooriumil asuvad teatavad üksused peavad olema tunnustatud, teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele asjakohastest siseriiklikest sätetest.

Artikkel 13

Ettevõtete tunnustamine

1. Pädev asutus tunnustab üksust üksnes siis, kui kohapealne kontroll üksuses enne selle tegevuse algust on näidanud, et üksus vastab käesoleva määruse asjakohastele nõuetele.

2. Pädev asutus võib tunnustada üksust tingimuslikult, kui kohapealne kontroll üksuses näitab, et see vastab kõikidele infrastruktuuri ja seadmeid käsitlevatele nõuetele. Täieliku tunnustuse üksusele annab pädev asutus alles siis, kui teine, kolme kuu jooksul pärast tingimusliku tunnustuse andmist tehtud kohapealne kontroll üksuses näitab, et see vastab teistele lõikes 1 osutatud nõuetele. Kui üksus on nõuete täitmisel teinud nähtavaid edusamme, kuid ei vasta veel kõikidele nõuetele, võib pädev asutus tingimuslikku tunnustust pikendada. Tingimusliku tunnustuse kehtivusaeg kokku ei tohi siiski olla pikem kui kuus kuud.

Artikkel 14

Tunnustuse või registreeringu peatamine

Pädev asutus peatab ajutiselt üksuse registreeringu või tunnustuse selle ühe, mitme või kogu tegevuse suhtes, kui leiab tõendamist, et üksus ei täida enam selle tegevuse suhtes kehtivaid tingimusi.

Peatamine jääb jõusse, kuni üksus uuesti nendele tingimustele vastab. Kui üksus ei vasta nendele tingimustele ühe aasta jooksul, kohaldatakse artiklit 15.

Artikkel 15

Tunnustuse või registreeringu tühistamine

Pädev asutus tühistab üksuse registreeringu või tunnustuse selle ühe või mitme tegevuse suhtes, kui:

- a) üksus lõpetab ühe või mitu oma tegevust;
- b) on tõestatud, et üksus ei ole ühe aasta jooksul täitnud oma tegevuse suhtes kehtivaid tingimusi;
- c) ta tuvastab üksuse tegevuses korduvalt tõsiseid puudujääke või on olnud sunnitud tootmist üksuses korduvalt peatama ning söödakäitleja ei ole endiselt suuteline andma küllaldasi tagatise edasise tootmise kohta.

Artikkel 16

Üksuse registreeringu või tunnustuse muutmine

Pädev asutus muudab taotluse alusel üksuse registreeringut või tunnustust, kui üksus on näidanud, et on võimeline muuks tegevuseks kui need, mille suhtes ta algselt registreeriti või tunnustati või mis asendab tema algsed tegevused.

Artikkel 17

Vabastus kohapealsetest kontrollidest

1. Liikmesriigid on vabastatud artikliga 13 ettenähtud kohusest teostada kohapealset kontrolli söödakäitlemisettevõtetes, mis tegutsevad üksnes vahendajatena ega hoia tooteid oma ehitistes.

2. Sellised söödakäitlemisettevõtted esitavad pädevale asutusele selle määratavas vormis avalduse, et nende poolt turustatav sööt vastab käesoleva määruse tingimustele.

Artikkel 18

Üleminekumeetmed

1. Kooskõlas direktiiviga 95/69/EÜ tunnustatud ja/või registreeritud üksused ja vahendajad võivad oma tegevust jätkata tingimusel, et nad esitavad hiljemalt 1. jaanuariks 2006 sellekohase teate pädevale asutusele, mille piirkonnas nende ehitised asuvad.

2. Üksused ja vahendajad, kellel ei ole direktiivi 95/69/EÜ järgi vaja ei registreerimist ega tunnustamist, kuid kes tuleb registreerida käesoleva määruse järgi, võivad oma tegevust jätkata tingimusel, et nad esitavad hiljemalt 1. jaanuariks 2006 registreerimistaotluse pädevale asutusele, mille piirkonnas nende ehitised asuvad.

3. Hiljemalt 1. jaanuariks 2008 peab taotluse esitaja esitama pädeva asutuse määratud vormis deklaratsiooni selle kohta, et käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud.

4. Pädevad asutused võtavad arvesse olemasolevaid andmete kogumise süsteeme ning nõuavad teate või taotluse esitajalt üksnes sellist lisateavet, mis tagab, et käesoleva määruse tingimused on täidetud. Pädevad asutused võivad eelkõige lugeda lõike 2 kohaseks taotluseks teadet, mis esitatakse määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 kohaselt.

Artikkel 19

Registreeritud ja tunnustatud üksuste nimekiri

1. Pädev asutus kannab üksused, mille ta on registreerinud kooskõlas artikliga 9, iga tegevuse kaupa vastavasse siseriiklikusse nimekirja või nimekirjadesse.

2. Pädeva asutuse poolt kooskõlas artikliga 13 tunnustatud üksused kantakse siseriiklikkuse nimekirja individuaalse tunnusnumbriga.

3. Liikmesriigid ajakohastavad üksuste kandeid lõigetes 1 ja 2 osutatud nimekirjas vastavalt artiklites 14, 15 ja 16 osutatud otsustele registreeringu või tunnustuse peatamise, tühistamise või muutmise kohta.

4. Lõikes 2 osutatud nimekiri tuleb koostada vastavalt V lisa 1. peatükis esitatud näidisele.

5. Lõikes 2 osutatud tunnusnumber peab olema V lisa II peatükis esitatud vormis.

6. Komisjon koondab ja avalikustab liikmesriikide nimekirjadest selle osa, mis hõlmab lõikes 2 osutatud üksuseid, 2007. aasta novembris ning pärast seda igal aastal hiljemalt 30. novembriks. Koondnimekirjas peavad kajastuma eelnenud aasta jooksul tehtud muudatused.

7. Liikmesriigid avalikustavad lõikes 1 osutatud üksuste nimekirjad.

III PEATÜKK

SUUNISED HEADE TAVADE KOHTA

Artikkel 20

Suuniste väljatöötamine, levitamine ja kasutamine

1. Komisjon soodustab söödasektori häid tavasid ning HACCP põhimõtete rakendamist käsitlevate ühenduse suuniste väljatöötamist kooskõlas artikliga 22.

Vajaduse korral soodustavad liikmesriigid siseriiklike suuniste väljatöötamist kooskõlas artikliga 21.

2. Nii siseriiklike kui ka ühenduse suuniste levitamist ja kasutamist soodustavad pädevad asutused.

3. Sellegipoolest on nende suuniste järgimine söödakäitlejatele vabatahtlik.

Artikkel 21

Siseriiklikud suunised

1. Siseriiklikke suuniseid heade tavade kohta töötab välja ja levitab söödasektor:

- a) konsulteerides nende poolte esindajatega, kelle huvisid see võib olulisel määral mõjutada, näiteks pädevate asutuste ja kasutajarühmadega;
- b) võttes arvesse *Codex Alimentarius*'e vastavaid tegevusjuhiseid ning
- c) võttes arvesse I lisas sätestatud nõudeid, kui suunised heade tavade kohta käsitlevad sööda esmatootmist.

2. Liikmesriigid hindavad siseriiklikke suuniseid, tagamaks et:

- a) need on välja töötatud kooskõlas lõikega 1;
- b) nende sisu on asjaomaste sektorite jaoks teostatav
- c) need sobivad asjaomastes sektorites ja/või asjaomase sööda puhul artiklite 4, 5 ja 6 sätete täitmise suunisteks.

3. Liikmesriigid edastavad oma siseriiklikud suunised komisjonile.

4. Komisjon loob selliste suuniste jaoks registrisüsteemi, hoiab seda töös ning teeb selle liikmesriikidele kättesaadavaks.

Artikkel 22

Ühenduse suunised

1. Enne häid hügieenitavasid või HACCP põhimõtete rakendamist käsitlevate ühenduse suuniste väljatöötamist peab komisjon nõu artikli 31 lõikes 1 osutatud komiteega. Nõupidamise eesmärgiks on selliste suuniste vajalikkuse, ulatuse ja sisu arutamine.

2. Ühenduse suuniste puhul tagab komisjon, et neid töötatakse välja ja levitatakse:

- a) konsulteerides Euroopa söödasektori asjaomaste esindajate ja teiste huvipooltega, näiteks tarbijarühmadega;
- b) koostöös pooltega, kelle huvisid suunised võivad olulisel määral mõjutada, sealhulgas pädevate asutustega.

3. Ühenduse suuniseid töötatakse välja ja levitatakse, arvestades:

- a) *Codex Alimentarius*'e asjakohaseid tegevusjuhiseid ning
- b) I lisas sätestatud nõudeid, kui suunised käsitlevad sööda esmatootmist.

4. Artikli 31 lõikes 1 osutatud komitee hindab ühenduse suuniste eelnõu, tagamaks et:

- a) need on välja töötatud kooskõlas lõigetega 2 ja 3;
- b) nende sisu on kogu ühenduses asjaomaste sektorite jaoks teostatav;
- c) need sobivad asjaomastes sektorites ja/või asjaomase sööda puhul artiklite 4, 5 ja 6 sätete täitmise suunisteks.

5. Komisjon kutsub artikli 31 lõikes 1 osutatud komiteed üles vaatama kõik käesoleva artikli kohaselt koostatavad ühenduse suunised perioodiliselt läbi, tehes selleks koostööd käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud pooltega. Läbivaatamise eesmärk on tagada, et suunised on jätkuvalt teostatavad, ning võtta arvesse teaduses ja tehnikas toimunud muutusi.

6. Käesoleva artikli kohaselt koostatud ühenduse suuniste pealkirjad ja viited avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias.

IV PEATÜKK

IMPORT JA EKSPORT

Artikkel 23

Import

1. Kolmandatest riikidest sööta importivad söödakäitlejad tagavad, et import vastab järgmistele tingimustele:

- a) kolmandast riigist lähteriik on kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklile 48 koostatud nimekirja kolmandate riikide kohta, kust on lubatud sööta importida;
- b) lähteüksus on kantud kolmanda riigi poolt vastavalt ametlikke sööda- ja toidukontrolle käsitleva määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklile 48 koostatud ja ajakohasena hoitavasse nimekirja üksuste kohta, kust on lubatud sööta importida;
- c) sööt on toodetud lähteüksuses või muus punktis b osutatud nimekirjas olevas üksuses või ühenduses,

ja

d) sööt vastab:

- i) käesoleva määruse alusel kehtestatud nõuetele ning kõikidele muudele ühenduse õigusaktidele, millega kehtestatakse eeskirju sööda kohta,

või

- ii) tingimustele, mida ühendus peab nendega vähemalt samaväärseteks,

või

- iii) ühenduse ja ekspordiriigi vahelise erilepingu olemasolu korral selles sisalduvatele nõuetele.

2. Artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võidakse vastu võtta impordisertifikaadi näidis.

Artikkel 24

Ajutised meetmed

Erandina artiklist 33 ja kuni artikli 23 lõike 1 punktides a ja b ettenähtud nimekirjade koostamiseni võib importimine toimuda direktiivi 98/51/EÜ artiklis 6 sätestatud tingimustel.

*Artikkel 25***Eksport**

Ühenduses toodetud kolmandates riikides turustamiseks mõeldud sööt, kaasa arvatud muudele kui toidu tootmiseks peetavatele loomadele mõeldud sööt, peab vastama määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 12 sätetele.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 26***Rakendusmeetmed**

Artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võidakse kehtestada rakendusmeetmeid.

*Artikkel 27***I, II ja III lisa muudatused**

Artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võidakse muuta I, II ja III lisa, et võtta arvesse:

- a) häid tavasid käsitlevate juhiste arengut;
 - b) artikli 6 kohaste HACCP-põhiste süsteemide rakendamisel saadud kogemusi;
 - c) tehnoloogia arengut;
 - d) teadusalaseid nõuandeid, eriti uusi riskihindamisi;
 - e) söödaohutuse eesmärkide seadmist;
- ning
- f) eritoimingutega seotud nõuete arengut.

*Artikkel 28***Erandid I, II ja III lisa sätetest**

Artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võidakse eristel põhjustel teha erandeid I, II ja III lisa sätetest, tingimusel et need erandid ei mõjuta käesoleva määruse eesmärkide saavutamist.

*Artikkel 29***Kiirhoiatusüsteem**

Kui mõni konkreetne sööt, kaasa arvatud muudele kui toidu tootmiseks peetavatele loomadele mõeldud sööt, kujutab inimeste või loomade tervisele või keskkonnale tõsist ohtu, kohaldatakse *mutatis mutandis* määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklit 50.

*Artikkel 30***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta käesoleva määruse rikkumise eest ja võtavad kõik nende õigusnormide rakendamiseks vajalikud meetmed. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 08. veebruariks 2007 ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

*Artikkel 31***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 alusel moodustatud toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse ka artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 32***Euroopa Toiduohutusametiga konsulteerimine**

Komisjon konsulteerib Euroopa Toiduohutusametiga igas küsimuses, mis jääb käesoleva määruse reguleerimisalasse ja millel võib olla suur mõju rahvatervisele, ning eriti enne artikli 5 lõikes 3 osutatud kriteeriumide ja eesmärkide kohta ettepanekute tegemist.

Artikkel 33

Kehtetuks tunnistamine

Järgmised direktiivid tunnistatakse alates 1. jaanuarist 2006 kehtetuks, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi üleminekutähtaegade puhul:

- a) nõukogu 22. detsembri 1995. aasta direktiiv 95/69/EÜ;
- b) komisjoni 9. juuli 1998. aasta direktiiv 98/51/EÜ.

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 12. jaanuar 2005

Euroopa Parlamendi nimel
president

J. P. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja

N. SCHMIT

I LISA

ESMATOOTMINE

A OSA

Nõuded söödakäitlemisettevõtetele artikli 5 lõikes 1 osutatud esmatootmise tasandil**I. Hügieenisätted**

1. Sööda esmatootmise eest vastutavad söödakäitlejad tagavad, et toiminguid juhitakse ja tehakse nii, et sellega välditakse, kõrvaldatakse või minimeeritakse ohte, mis võivad kahjustada söödaohutust.
2. Söödakäitlejad tagavad nii palju kui võimalik, et nende vastutusel toodetud, valmistatud, puhastatud, pakendatud, ladustatud ja transporditud esmatooted on kaitstud saastumise ja riknemise eest.
3. Söödakäitlejad täidavad punktides 1 ja 2 sätestatud kohustusi asjaomaste ohtude ohjeldamist käsitlevaid ühenduse ja siseriiklikke õigusnorme, sealhulgas järgides:
 - i) näiteks õhust, pinnasest, veest, väetistest, taimekaitsevahenditest, biotsiididest, veterinaarravimiteist ning jäätmete käitlemisest ja kõrvaldamisest lähtuva ohtliku saastumise ohjeldamise meetmeidning
- ii) taimetervise, loomade tervise ja keskkonnaga seotud meetmed, mis mõjutavad söödaohutust, kaasa arvatud zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire ja ohjeldamise kavasid.
4. Söödakäitlejad võtavad vajaduse korral asjakohaseid meetmeid, et eelkõige:
 - a) hoida puhtana ning pärast puhastamist vajaduse korral desinfitseerida sööda tootmiseks, valmistamiseks, liigitamiseks, pakendamiseks, ladustamiseks ja transpordiks kasutatud ehitised, vahendid, mahutid, kastid ja sõidukid;
 - b) tagada vajaduse korral söödale hügieenilised tootmis-, veo- ja ladustamistingimused ning sööda puhtus;
 - c) kasutada vajaduse korral alati puhast vett, et hoida ära ohtlikku saastumist;
 - d) hoida võimalikult suurel määral ära loomade ja kahjurite põhjustatud ohtlik saastumine;
 - e) ladustada ja käidelda jäätmeid ja ohtlikke aineid eraldi ja ohutult, et hoida ära ohtlikku saastumist;
 - f) tagada, et pakkematerjalid ei ole sööda ohtliku saastumise allikaks;
 - g) võtta arvesse mis tahes asjakohase analüüsi tulemusi, mis on tehtud esmatoodete proovidega või muude söödaohutuse suhtes asjakohaste proovidega.

II. Arvepidamine

1. Söödakäitlejad peavad arvet ohtude ohjeldamiseks rakendatud meetmete üle ja hoiavad vastavad dokumendid alles viisil ja aja jooksul, mis on kooskõlas söödakäitlemisettevõtte laadi ja suurusega. Söödakäitlejad peavad nendes dokumentides oleva teabe tegema pädevale asutusele kättesaadavaks.
2. Söödakäitlejad peavad arvet pidama eelkõige järgmise üle:
 - a) taimekaitsevahendite ja biotsiidide kasutamine;

- b) geneetiliselt muundatud seemnete kasutamine;
 - c) esmatoodete ohutust mõjutada võivate kahjurite või haiguste esinemine;
 - d) esmatoodete proovidega või muude, diagnostikaks võetud proovidega tehtud analüüside söödaohutusega seostata-
vad tulemused;
 - e) iga sissetulnud sööda allikas ja kogus ning iga väljaläinud sööda sihtkoht ja kogus.
3. Teised isikud, näiteks veterinaararstid, agronoomid ja põllumajandustehnikud võivad abistada söödakäitlejaid arvepida-
misel oma tegevuse ulatuses põllumajandusettevõttes.

B OSA

Soovitused heade tavade suuniste kohta

1. Käesoleva määruse III peatükis osutatud siseriiklikud ja ühenduse suunised sisaldavad suuniseid heade tavade kohta seos-
ses ohtude ohjeldamisega sööda esmatootmisel.
2. Heade tavade suunised sisaldavad asjakohast teavet sööda esmatootmisel tekkivate ohtude ning nende ohjeldamise meet-
mete kohta, kaasa arvatud ühenduse ja siseriiklikes õigusaktides või siseriiklikes ja ühenduse kavades sätestatud meet-
mete kohta, nagu näiteks:
 - a) sellise saaste nagu mükotoksiinide, raskmetallide ja radioaktiivsete ainete ohjeldamine;
 - b) vee, orgaaniliste jäätmete ja väetiste kasutamine;
 - c) taimekaitsevahendite ja biotsiidide nõuetekohane ja asjakohane kasutamine ning jälgitavus;
 - d) veterinaarravimite ja söödalisandite nõuetekohane ja asjakohane kasutamine ning jälgitavus;
 - e) söödatoorainete valmistamine, ladustamine ja jälgitavus;
 - f) surnud loomade, jäätmete ja allapanu nõuetekohane kõrvaldamine;
 - g) kaitsemeetmed nakkushaiguste vastu, mis võivad söödaga kanduda loomadele, ning mis tahes kohustus sellest päde-
vat asutust teavitada;
 - h) menetlused, toimingud ja viisid, mis tagavad, et sööta toodetakse, valmistatakse, pakendatakse, ladustatakse ja trans-
porditakse nõuetekohastel hügieenitingimustel, sealhulgas tõhus puhastamine ja kahjuritõrje;
 - i) arvepidamisega seotud andmed.

II LISA

NÕUDED MUUDELE KUI ARTIKLI 5 LÕIKES 1

OSUTATUD SÖÖDA ESMATOOTMISE TASANDIL TEGUTSEVALE SÖÖDAKÄITLEMISETTEVÕTETELE EHTISED JA VAHENDID

1. Sööda töötlemiseks ja ladustamiseks kasutatavaid ehitisi, vahendeid, mahuteid, kaste, sõidukeid ja nende vahetut ümb-
rust hoitakse puhtana ning viiakse ellu tõhusad kahjuritõrjekavad.
2. Ehitiste ja vahendite plaan, projekt, ehitus ja suurus on selline, et see:
 - a) võimaldab nende küllaldast puhastamist ja/või desinfitseerimist;
 - b) vähendab miinimumini eksimise ning saastumise ärahoidmiseks ristsaastumise ohu ja mis tahes üldised ohud too-
dete ohutusele ja kvaliteedile. Söödaga kokkupuutuvad masinad tuleb pärast märgpuhastamist kuivatada.
3. Segamis- ja/või tootmistoimingute sooritamiseks kasutatavad ehitised ja vahendid peavad kooskõlas tootja poolt too-
dete tootmiseks eelnevalt kirjalikult kehtestatud korras läbima asjakohased ning regulaarsed kontrollid:
 - a) kõik sööda tootmisel kasutatavad kaalud ja mõõteseadmed peavad sobima mõõdetavate kaalude ja mahtude mõõt-
miseks ning nende mõõtetäpsust tuleb korrapäraselt kontrollida;
 - b) kõik sööda tootmisel kasutatavad segurid peavad sobima sööda segamiseks kaaluga ja mahus, mida segatakse, ning
ühtlaste segude ja lahuste valmistamiseks. Käitlejad peavad segurite ühtlase segamise võimet tõestama.
4. Ehitistes peab olema loomulik ja/või kunstlik valgustus.
5. Veeviimariid peavad sobima ettenähtud otstarbeks; need peavad olema projekteeritud ja konstrueeritud sööda saastu-
mise ohu vältimiseks.
6. Sööda tootmisel kasutatav vesi peab olema loomade jaoks kohase kvaliteediga; veejuhtmed peavad olema stabiilsed.
7. Reo-, heit- ja vihmavesi tuleb kõrvaldada viisil, mis tagab, et see ei mõjuta ei vahendeid ega sööda ohutust ja kvaliteeti.
Kahjuritõrje sissetungimise ärahoidmiseks tuleb rikkumist ja tolmu kontrolli all hoida.
8. Aknad ja muud avad peavad vajaduse korral olema kahjurikindlad. Uksed peavad sulguma tihedalt ning olema suletud
olekus kahjurikindlad.
9. Laed ja laealused seadmed peavad vajaduse korral olema projekteeritud, konstrueeritud ja viimistletud sellistena, et neile
ei kogune mustust ega teki kondensatsiooni, neil ei saa kasvada soovimatud hallitused ning neil ei levi osakesed, mis
võivad mõjutada sööda ohutust ja kvaliteeti.

TÖÖTAJAD

Söödakäitlemisettevõtetele peab olema piisavalt asjaomaste toodete valmistamiseks vajalike oskuste ja erialase ettevalmistu-
sega töötajaid. Kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste jaoks tuleb koostada ja kättesaadavaks teha organisatsioonis-
keem, milles on toodud järelevalvepersonalil erialane ettevalmistus (diplomid, töökogemus) ja kohustused. Kõiki töötajaid
tuleb nende kohustustest, vastutusest ja volitustest, ja eelkõige nende muutmise korral, kirjalikult teavitada nii, et saavuta-
takse asjaomaste toodete soovitud kvaliteeti.

TOOTMINE

1. Tuleb määrata tootmise eest vastutav isik, kellel on vajalik kvalifikatsioon.
2. Söödakäitlejad peavad tagama, et erinevad tootmisetapid teostatakse eelnevalt kirjalikult kehtestatud korra ning juhiste alusel, mille eesmärgiks on tootmisprotsessi kriitiliste etappide määratlemine, kontrollimine ja läbiviimine.
3. Ristsaastumise ja vigade vältimiseks või minimeerimiseks tuleb võtta tehnilised ja organisatsioonilised meetmed. Tootmise käigus kontrollide teostamiseks peavad olema piisavad ja asjakohased vahendid.
4. Keelatud sööda, soovimatute ainete ja inimeste või loomade tervist ohustavate muude saasteainete olemasolu tuleb jälgida ning nende ohu minimeerimiseks tuleb paika panna asjakohased kontrollistrateegiad.
5. Söödaks kõlbmatud jäätmed ja ained tuleb eraldada ja tähistada. Kõik sellised ained, mis sisaldavad veterinaarravimeid, saasteaineid või muid ohte ohtlikul tasemel, tuleb kõrvaldada asjakohaselt ning neid ei tohi kasutada söödana.
6. Söödakäitlejad võtavad toodete tõhusa jälgimise tagamiseks küllaldasi meetmeid.

KVALITEEDIKONTROLL

1. Vajaduse korral tuleb määrata kvaliteedikontrolli eest vastutav isik, kellel on vajalik kvalifikatsioon.
2. Söödakäitlemisettevõtetel peab osana oma kvaliteedikontrolli süsteemist olema võimalik kasutada laborit, millel on piisavalt töötajaid ja vahendeid.
3. Tuleb koostada ja rakendada kirjalik kvaliteedikontrollikava, mis hõlmab eelkõige tootmisprotsessi kriitiliste etappide kontrollimist, proovivõtu meetodeid ja proovivõtu sagedust, analüüsimeetodeid ja analüüsise sagedust, töödeldud ainest lõpptoodeteni vastavust määratlustele ja mittevastavusega kaasnevaid karistusi.
4. Jälgitavuse tagamiseks peab tootja arvet lõpptoodetes kasutatud tooraine kohta. Asjaomased dokumendid peavad pädevale asutusele olema kättesaadavad aja jooksul, mis vastab kasutusajale, millega tooteid turustatakse. Peale selle tuleb koostisainete ja iga turustatava tootepartii ning (jätkuva tootmise korral) tootmise iga määratletud osa proove võtta piisavas koguses tootja poolt varem sätestatud korras ja säilitada need jälgitavuse tagamiseks (kui toodetakse ainult tootja enda vajadusteks, tuleb proove võtta regulaarselt). Proovid tuleb tuvastamise hõlbustamiseks pitseerida ja märgistada ning ladustada nii, et proovi koostis ega muud omadused ei muutuks tavapärasest erinevaks. Proovid peavad olema pädeva asutuse käsutuses sööda kasutamiseks ettenähtud ajavahemiku jooksul. Muudele kui toidu tootmiseks peetavatele loomadele mõeldud sööda korral peab tootja säilitama üksnes lõpptoote proove.

LADUSTAMINE JA TRANSPORT

1. Töödeldud sööt eraldatakse töötle mata söödatoorainetest ja -lisanditest, et vältida selle ristsaastumist, kasutada tuleb nõuetekohaseid pakkematerjale.
2. Sööta ladustatakse ja transportitakse sobivates mahutites. Need tuleb ladustada kohtades, mis on kavandatud, kohandatud või hooldatud heade ladustamistingimuste tagamiseks ja kuhu on juurdepääs ainult söödakäitlemisettevõtte volitatud isikutel.

3. Sööt tuleb ladustada ja transportida selliselt, et seda oleks lihtne tuvastada ja et ei tekiks segadust ega ristsaastumist ning et ära hoida riknemist.
4. Sööda transpordiks, ladustamiseks, edasitoimetamiseks, käitlemiseks ja kaalumiseks kasutatavad mahutid ja vahendid tuleb hoida puhtana. Tuleb juurutada puhastuskavad ning puhastusainete ja desinfitseerimisvahendite järgi tuleb minimeerida.
5. Igasugust riknemist tuleb minimeerida ning kontrolli all hoida, et kahjurite sissetungi vältida.
6. Vajaduse korral tuleb temperatuuri hoida kondenseerumise ja riknemise vältimiseks võimalikult madalal.

ARVEPIDAMINE

1. Kõik söödakäitlejad, kaasa arvatud need, kes tegutsevad üksnes vahendajatena, kes ei hoia tooteid kunagi oma ehitistes, peavad asjaomaste andmetega registrit ostmise, tootmise ja müügi kohta, et tagada toodete tõhus jälgitavus kättesaamisest edasitoimetamiseni, kaasa arvatud eksport lõppsihtkohta.
2. Söödakäitlejad, välja arvatud need, kes tegutsevad üksnes vahendajatena, kes ei hoia tooteid kunagi oma ehitistes, kannavad registrisse:

- a) Tootmisprotsessi ja kontrolliga seotud dokumendid

Söödakäitlemisettevõtetel peab olema dokumentatsioonisüsteem, millega on võimalik määratleda ja tagada tootmisprotsessi kriitiliste etappide läbiviimine ning kehtestada ja rakendada kvaliteedikontrollikava. Nad peavad asjaomaste kontrollide tulemused alles hoidma. Nimetatud dokumente tuleb säilitada nii, et iga ringlusse lastud toote partii tootmisprotsessi käiku oleks võimalik jälgida ja et kaebuste korral oleks võimalik kindlaks määrata vastutus.

- b) Jälgitavusega seotud dokumendid, eriti:

- i) söödalisandite puhul:

- toodetud lisandite laad ja kogus, vastavad tootmiskuupäevad ning vajaduse korral partii number või jätkuva tootmise korral tootmise määratletud osa number;
- selle üksuse nimi ja aadress, millele lisandeid on tarnitud, tarnitud lisandite laad ja kogus ning vajaduse korral partii number või jätkuva tootmise korral tootmise määratletud osa number;

- ii) direktiiviga 82/471/EMÜ hõlmatud toodete puhul:

- toodete laad ja toodetud kogus, vastavad tootmiskuupäevad ning vajaduse korral partii number või jätkuva tootmise korral tootmise määratletud osa number;
- nende üksuste või kasutajate (üksused või põllumajandusettevõtted) nimed ja aadressid, kellele need tooted on tarnitud, koos tarnitud toodete laadi ja koguse andmetega ning vajaduse korral partii number või jätkuva tootmise korral määratletud toodangu osa number;

- iii) eelsegude puhul:

- söödalisandite tootjate või tarnijate nimed ja aadressid, tarnitud lisandite laad ja kasutatud lisandite kogus ning vajaduse korral partii number või jätkuva tootmise korral tootmise määratletud osa number;

- eelsegu tootmise kuupäev ning vajaduse korral partii number;
 - selle üksuse nimi ja aadress, kuhu eelsegu on tarnitud, tarnimise kuupäev, tarnitud eelsegu laad ja kogus ning vajaduse korral partii number;
- iv) segasööda/söödatooraine puhul:
- söödalisandi/eelsegu tootjate või tarnijate nimed ja aadressid, kasutatud eelsegu laad ja kogus ning vajaduse korral partii number;
 - söödatooraine ja segasööda tarnijate nimed ja aadressid ning tarnimise kuupäevad;
 - segasööda liik, kogus ja koostis;
 - toodetud söödatooraine või segasööda laad ja kogus koos tootmise kuupäevaga, ostja (näiteks põllumajandustootja või söödakäitleja) nimi ja aadress.

KAEBUSED JA TOODETE RINGLUSEST KÕRVALDAMINE

1. Söödakäitlejad peavad rakendama kaebuste registreerimise ja läbivaatamise süsteemi.
2. Nad peavad vajaduse korral võtma kasutusele süsteemi, mille abil tooted viivitamata ringlusest kõrvaldada. Nad peavad kirjalikult määratlema iga ringlusest kõrvaldatud toote sihtkoha ning enne tagasi ringlusse laskmist peavad nimetatud tooted uuesti läbima kvaliteedikontrolli.

III LISA

HEAD LOOMASÖÖTMISTAVAD

KARJATAMINE

Karja- ja heinamaade kasvatamist korraldatakse nii, et loomse toidu füüsilise, bioloogilise või keemilise saastumise oht on minimaalne.

Vajaduse korral tuleb karja- või heinamaa jätta enne seda, kui kari sellele sööma lastakse, ja karjatamistsüklite vahel piisavalt pikaks ajaks sööti, et vähendada miinimumini sõnnikust tuleneva bioloogilise ristsaastumise ohtu, kui selline oht on olemas, ning tagada põllumajanduskemikaalide keeluaegadest kinnipidamine.

NÕUDED LAUDA- JA SÖÖTMISSEADMETELE

Loomatootmisüksus peab olema projekteeritud nii, et seda on võimalik küllaldaselt puhastada. Loomatootmisüksust ja söötmissaadmeid tuleb ohtude kumuleerumise vältimiseks puhastada põhjalikult ja korrapäraselt. Puhastus- ja desinfitseerimiskemikaale tuleb kasutada vastavalt nende kasutusjuhistele ning neid tuleb hoida söödast ja söötmissaalast eemal.

Kahjuritõrjete kasutamiseks loomatootmisüksuse juurde tuleb kehtestada kahjuritõrjesüsteem, et vähendada miinimumini sööda ja allapanu või loomaüksuste saastumise võimalikkus.

Hooned ja söötmissaadmed tuleb hoida puhtana. Sõnniku, jäätmete ja muude sööda võimalike saasteallikate korrapäraseks kõrvaldamiseks tuleb kehtestada süsteemid.

Loomatootmisüksuses kasutatavat sööta ja allapanu tuleb vahetada sageli ning sel ei tohi lasta hallitama minna.

SÖÖTMINE

1. Ladustamine

Sööta tuleb ladustada kemikaalidest ja muudest loomasööda puhul keelatud toodetest eraldi. Ladustamiseks kasutatavad alad ja mahutid tuleb hoida puhta ja kuivana ning vajaduse korral tuleb rakendada asjakohaseid kahjuritõrjemeetmeid. Ladustamisalad ja -mahuteid tuleb tarbetu ristsaastumise vältimiseks korrapäraselt puhastada.

Seemned tuleb ladustada nõuetekohaselt ja nii, et loomad neile juurde ei pääse.

Ravimsööt ja muu kui ravimsööt, mis on mõeldud eri loomakategooriatele või -liikidele, tuleb ladustada nii, et selle söötmise oht muudele kui sihtloomadele on võimalikult väike.

2. Jaotamine

Põllumajandusettevõtte söödajaotussüsteem peab tagama, et õige sööt saadetakse õigesse sihtkohta. Jaotamise ja söötmise ajal tuleb sööta käidelda viisil, millega tagatakse, et saastunud ladustusala ja -seadmetest tulenev saastumine ei ole võimalik. Ravimsööta tuleb saastumise vältimiseks käidelda muust söödast eraldi.

Põllumajandusettevõttes kasutatavaid söödaveokeid ja -seadmeid tuleb puhastada korrapäraselt, eriti siis, kui neid kasutatakse ravimsööda kohtlemiseks ja jaotamiseks.

SÖÖT JA VESI

Jootmis- või akvakultuurivesi peab olema toodetavatele loomadele kohase kvaliteediga. Kui on põhjust muretseda loomade või loomsete saaduste veest tingitud saastumise pärast, tuleb võtta meetmeid ohtude hindamiseks ja minimeerimiseks.

Söötmis- ja jootmiseadmed peavad olema projekteeritud, konstrueeritud ja paigutatud nii, et sööda ja vee saastumise oht on minimaalne. Jootmissüsteeme tuleb võimaluse korral korrapäraselt puhastada ja hooldada.

TÖÖTAJAD

Loomade söötmise ja kohtlemise eest vastutaval isikul peavad olema nõuetekohased oskused, teadmised ja pädevus.

IV LISA

1. PEATÜKK

Määruse (EÜ) nr 1831/2003 alusel lubatud lisandid:

- toitainelised lisandid: kõik selle grupi lisandid
- zootehnilised lisandid: kõik selle grupi lisandid
 - tehnoloogilised lisandid: määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa punkti 1 alapunktiga b ("antioksidandid") hõlmatud lisandid: üksnes lisandid, mille maksimaalne sisaldus on fikseeritud
- organoleptilised lisandid: määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa punkti 2 alapunktiga a ("värvained") hõlmatud lisandid: karotinoidid ja ksantofüllid.

Direktiiviga 82/471/EMÜ hõlmatud tooted:

- bakterite, pärmide, vetikate ja alamate seente gruppi kuuluvatest mikroorganismidest saadud valkained: kõik selle rühma tooted (välja arvatud alarühm 1.2.1)
- aminohapete tootmise kõrvalsaadused fermentatsioonil: kõik selle rühma tooted.

2. PEATÜKK

Määruse (EÜ) nr 1831/2003 alusel lubatud lisandid:

- zootehnilised lisandid: määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa punkti 4 alapunktiga d ("muud zootehnilised lisandid") hõlmatud lisandid
 - antibiootikumid: kõik lisandid,
 - koktsidiostaatikumid ja histomonostaatikumid: kõik söödalisandid,
 - kasvustimulaatorid: kõik söödalisandid;
- toitainelised lisandid:
 - määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa 3. lõike punktiga a ("vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained") hõlmatud lisandid: A ja D,
 - määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa 3. lõike punktiga b ("mikroelementide ühendid") hõlmatud lisandid: Cu ja Se.

3. PEATÜKK

Määruse (EÜ) nr 1831/2003 alusel lubatud lisandid:

zootehnilised lisandid: määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisa punkti 4 alapunktiga d ("muud zootehnilised lisandid") hõlmatud lisandid

- antibiootikumid: kõik söödalisandid,
- koktsidiostaatikumid ja histomonostaatikumid: kõik söödalisandid,
- kasvustimulaatorid: kõik söödalisandid.

V LISA

I PEATÜKK

Tunnustatud söödakäitlemisettevõtete nimekiri

1	2	3	4	5
Tunnusnumber	Tegevus	Nimi või ärinimi ⁽¹⁾	Aadress ⁽²⁾	Märkused

⁽¹⁾ Söödakäitlemisettevõtte nimi või ärinimi.

⁽²⁾ Söödakäitlemisettevõtte aadress.

II PEATÜKK

Tunnusnumbril peab olema järgmine ülesehitus:

1. täht "a", kui ettevõtte on tunnustatud;
2. söödakäitlusettevõtte asukohaks oleva liikmesriigi või kolmanda riigi ISO-kood;
3. siseriiklik viitenumber pikkusega kuni kaheksa tähte ja/või numbrit.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 184/2005,

12. jaanuar 2005,

ühenduse maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpangaga arvamust, mis on esitatud vastavalt asutamislepingu artikli 105 lõikele 4 ⁽¹⁾,

vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele ⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt asutamislepingule peab komisjon esitama nõukogule aruanded, et nõukogu saaks jälgida iga liikmesriigi ja kogu ühenduse majanduslikku arengut, samuti majanduspoliitika kooskõla teatavate üldiste suunistega.
- (2) Vastavalt asutamislepingule peab komisjon esitama nõukogule ettepanekud ühise kaubanduspoliitika rakendamiseks ja nõukogu volitab komisjoni alustama vajalikke läbirääkimisi.
- (3) Kaubanduslepingute, sealhulgas teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) ⁽³⁾ ja intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) ⁽⁴⁾ rakendamine ja läbivaatamine, samuti praegu ja tulevikus toimuvad läbirääkimised edasiste lepingute kohta nõuavad, et asjakohane statistiline teave oleks kättesaadav.

(4) Nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta ⁽⁵⁾ (ESA 95) sisaldab ühiseid standardeid, määratlusi, liigitusi ja raamatupidamiseskirju liikmesriikide kontode koostamiseks, et rahuldada ühenduse statistika vajadusi ja saada liikmesriikide vahel võrreldavaid tulemusi.

(5) 2000. aasta septembris nõukogule esitatud Euroopa Majandus- ja Rahaliidu statistiliste nõuete täitmise tegevusplaan ning 3., 4. ja 5. eduaruanne, mida ka nõukogu toetas, sätestavad Euroopa rahvamajanduse arvepidamise kvartaalsete kontode esitamise institutsionaalsete sektorite lõikes 90 päeva jooksul. Kvartaalse maksebilansistatistika õigeaegne esitamine on eelduseks nimetatud kontode koostamisele.

(6) Nõukogu 20. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 58/97 ettevõtluse struktuurinäitajate kohta ⁽⁶⁾ kehtestas ühtse raamistiku ettevõtluse struktuuri, tegevuse, konkurentsivõime ja jõudluse kohta statistika kogumiseks, koostamiseks, edastamiseks ja hindamiseks, ja sätestab kogutavad näitajad.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2001. aasta määrusel (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta ⁽⁷⁾ oli otsene mõju statistika kogumisele ja nimeetatud määruses sätestatud läve suurendamisel oleks oluline mõju ettevõtjate aruandluskoormusele ja liikmesriikide maksebilansistatistika kvaliteedile eriti neis liikmesriikides, mille statistikakogumine põhineb rahavoogude (arvelduste) süsteemil.

⁽¹⁾ ELT C 296, 6.12.2003, lk 5.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 30. märtsi 2004. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 13. detsembri 2004. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 336, 23.12.1994, lk 191.

⁽⁴⁾ EÜT L 336, 23.12.1994, lk 214.

⁽⁵⁾ EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1267/2003 (ELT L 180, 18.7.2003, lk 1).

⁽⁶⁾ EÜT L 14, 17.1.1997, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽⁷⁾ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 13.

- (8) Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamat, Euroopa Keskpanga (EKP) 2. mai 2003. aasta suunis Euroopa Keskpanga statistilise aruandluse nõuete kohta maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ning rahvusvaheliste reservide aruande standardi valdkonnas, ⁽¹⁾ ÜRO rahvusvahelise teenuskaubandusstatistika käsiraamat ja OECD välismaiste otseinvesteeringute statistika standardid piiritlevad üldised maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika koostamise põhireeglid.
- (9) EKP ja komisjon koordineerivad vastavalt vajadusele maksebilansistatistika alast tegevust. Käesolev määrus määratleb eelkõige liikmesriikidelt kogutava statistilise teabe, mida komisjon vajab ühenduse maksebilansi-, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute statistika tootmiseks. Nimetatud ühenduse statistika tootmiseks ja levitamiseks konsulteerivad komisjon ja liikmesriigid üksteisega edastatud teabe kvaliteedi ja levitamise küsimustes.
- (10) Nõukogu 11. juuni 1990. aasta määrusega (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 statistiliselt konfidentsiaalsete andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta ⁽²⁾ kehtestatakse, et siseriiklikud eeskirjad statistilise konfidentsiaalsuse kohta ei tohi takistada ühenduse ametiasutusele (Eurostat) konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamist, kui ühenduse statistikat käsitleva ühenduse õigusaktiga nähakse ette selliste andmete edastamine.
- (11) Nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt ⁽³⁾ kehtestatakse konfidentsiaalsussätted, mida kohaldatakse EKPlle edastatud konfidentsiaalse statistilise teabe suhtes.
- (12) Eriomase ühenduse statistika tootmist reguleeritakse nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määruses (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta ⁽⁴⁾ sätestatud eeskirjadega.
- (13) On selge vajadus toota ühenduse statistikat maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute kohta ühtseid kvaliteedistandardeid järgiva statistika osas.
- (14) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtsete statistika kvaliteedistandardite loomist maksebilansi, rahvusvahelise teenuskaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute kohta võrreldava statistika tootmiseks ei saa liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutada ning see on seetõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus rakendada abinõusid, mis on kooskõlas asutamislepingu artikli 5 subsidiarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei ületa käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikke piire.
- (15) Käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks võivad andmete kogumise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused vajada ligipääsu administratiivsetele andmeallikatele, näiteks teistele avaliku sektori poolt hallatavatele äriregistritele või muudele andmekogudele, mis sisaldavad teavet piiriüleste tehingute ja positsioonide kohta, kui selline teave on vajalik ühenduse statistika tootmiseks.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud abinõud tuleb võtta tarvitusele kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽⁵⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Objekt

Käesolev määrus kehtestab ühtse raamistiku ühenduse statistika tootmise kohta, mis käsitleb maksebilanssi, rahvusvahelist teenuskaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid.

⁽¹⁾ ELT L 131, 28.5.2003, lk 20.

⁽²⁾ EÜT L 151, 15.6.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽³⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽⁴⁾ EÜT L 52, 22.2.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽⁵⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

*Artikkel 2***Andmete esitamine**

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) maksebilansi, rahvusvahelist teenuskaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid käsitlevad statistilised andmed vastavalt I lisale. Andmed määratletakse II lisas.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) andmed vastavalt I lisas osutatud tähtpäevadele.

*Artikkel 3***Andmete allikad**

1. Liikmesriigid koguvad käesoleva määruse alusel nõutavat statistilist informatsiooni kasutades kõiki andmeallikaid, mida nad peavad asjakohasteks ja sobivateks, sealhulgas administratiivseid allikaid, näiteks äriregistri andmekogu.

2. Aruandekohustuslikud füüsilised ja juriidilised isikud järgivad liikmesriigi ametiasutuste, kes vastavalt käesolevale määrusele vastutavad liikmesriigi siseselt andmete kogumise eest, sätestatud esitamistähtpäevi ja määratlusi.

3. Kui nõutavaid andmeid ei ole võimalik koguda mõistlike kuludega, võib edastada võimalikult täpsed hinnangulised andmed (sealhulgas nullväärtused).

*Artikkel 4***Kvaliteedikriteeriumid ja -aruanded**

1. Liikmesriigid rakendavad kõiki nende arvates vajalikke mõistlikke meetmeid, et tagada edastatud andmete kvaliteet vastavalt ühistele kvaliteedistandarditele.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande edastatud andmete kvaliteedi kohta (edaspidi "kvaliteediaruanne").

3. Ühised kvaliteedistandardid, samuti kvaliteediaruannete sisu ja regulaarsus täpsustatakse artikli 11 lõikes 2 märgitud korra kohaselt, võttes arvesse asjaolusid, mis seonduvad andmete kogumise ja koostamise kuluga ning samuti oluliste muudatustega andmete kogumises.

Euroopa Komisjon, keda abistab artiklis 11 osutatud maksebilansi komitee, hindab kvaliteediaruannete põhjal andmete kvaliteeti. Komisjoni antud hinnang saadetakse teadmiseks Euroopa Parlamendile.

4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni olulisematest edastatavaid andmeid mõjutavatest meetodika- või muudest muudatustest, hiljemalt kolm kuud pärast nende kohaldatavaks muutumist. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja teisi liikmesriike igast sellisest teatest.

*Artikkel 5***Andmevood**

Toodetav statistika liigitatakse komisjonile (Eurostatile) esitamiseks järgnevalt:

- a) maksebilansi euronäitajad;
- b) kvartaalne maksebilansistatistika;
- c) rahvusvaheline teenuskaubandus;
- d) otseinvesteeringute ("OI") vood;
- e) OI positsioonid.

Andmevood piiritletakse täpsemalt I lisas.

*Artikkel 6***Aruandeperiood ja regulaarsus**

Liikmesriigid koostavad andmevood vastavalt I piiritletud asjakohasele esimesele aruandeperioodile ja regulaarsusele.

*Artikkel 7***Andmete edastamine**

Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) käesoleva määrusega nõutavad andmed komisjoni poolt kindlaksmääratud vormis ja korras artikli 11 lõikes 2 märgitud korra kohaselt.

*Artikkel 8***Konfidentsiaalsete andmete edastamine ja vahetamine**

1. Piiramata määruse (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 artikli 5 lõikes 4 sätestatud eeskirju võib Eurostati ja EKP vahel konfidentsiaalsete andmete edastamine toimuda ulatuses, mis on vajalik maksebilansistatistika ühtsuse tagamiseks Euroopa Liidu ja nende liikmesriikide vahel, kes on võtnud kasutusele ühisraha.

2. Lõiget 1 kohaldatakse tingimusel, et EKP võtab nõuetekohaselt arvesse määruse (EÜ) nr 322/97 artiklis 10 määratletud põhimõtteid ja järgib sama määruse artiklis 14 sätestatud tingimusi.

3. Määruse (EÜ) nr 322/97 artiklis 13 määratletud konfidentsiaalsete andmete vahetamist lubatakse liikmesriikide vahel juhul, kui andmete vahetamine on vajalik Euroopa Liidu maksebilansistatistika kvaliteedi tagamiseks.

Liikmesriigid, kes saavad teistelt liikmesriikidelt konfidentsiaalseid andmeid, käsitlevad sellist teavet konfidentsiaalsena.

*Artikkel 9***Levitamine**

Komisjon (Eurostat) levitab vastavalt käesolevale määrusele toodetud ühenduse statistikat sarnaselt I lisas piiritletud regulaarsusega.

*Artikkel 10***Kohandamine majanduslike ja tehniliste muudatustega**

Majanduslike ja tehniliste muudatuste arvessevõtmiseks vajalikud meetmed sätestatakse artikli 11 lõikes 2 märgitud korra kohaselt.

Sellised meetmed käsitlevad:

- a) määratluste ajakohastamist (II lisa);
- b) andmetele esitatavate nõuete ajakohastamist, sealhulgas nii esitamise tähtpäevade kui andmevoogude korrigeerimise, laiendamise või tühistamise muutmist (I lisa).

*Artikkel 11***Komiteemenetlus**

1. Euroopa Komisjoni abistab maksebilansi komitee, edaspidi "komitee".

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodiks on kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.
4. EKP võib osaleda komitee koosolekutel vaatljana.

*Artikkel 12***Aruanne rakendamise kohta**

Komisjon esitab 28. veebruariks 2010 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande määruse rakendamise kohta.

Aruanne kajastab eelkõige:

- a) toodetud statistika kvaliteeti;
- b) hinnangut kasule, mida ühendus, liikmesriigid, andmeesitajad ja -kasutajad saavad võrreldes statistika tootmiseks tehtud kulustega;

- c) potentsiaalseid täiendusi ja muudatusi vajavaid määruse valdkondi;

Artikkel 13

Jõustumine

- d) ülevaadet komitee tööst ja soovitusi rakendamismeetmete ulatuse muutmiseks.

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 12. jaanuar 2005.

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. P. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
N. SCHMIT

I LISA

ANDMEVOOD

Artiklis 5 nimetatud

1. Maksebilansi euronäitajad

MAKSEBILANSS EUR Euronäitajad	Tähtpäev: t (1) + 2 kuud Regulaarsus: kvartal Esimene aruandeperiood: 2006. aasta esimene kvartal		
	Kreedit	Deebet	Saldo
Jooksevkonto	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline
Teenused	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline

(1) t = aruandeperiood (aasta või kvartal)

2. Kvartaalne maksebilansistatistika

MAKSEBILANSS K Kvartaliandmed	Tähtpäev: t + 3 kuud Regulaarsus: kvartal Esimene aruandeperiood: 2006. aasta esimene kvartal		
	Kreedit	Deebet	Saldo
I. Jooksevkonto	Tase 1	Tase 1	Tase 1
<i>Kaubad</i>	Tase 1	Tase 1	Tase 1
<i>Teenused</i>	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Veoteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Reisiteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Side- ja kommunikatsiooniteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Ehitusteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Kindlustusteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Finantsteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Arvuti- ja infoteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Autoriõiguste ja litsentsitasud	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Muud äriteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Valitsemisteenused, mis mujal ei sisaldu	Tase 1	Tase 1	Tase 1
<i>Tulud</i>	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Tööjõutulu	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Investeerimistulu			
— Otseinvesteeringud	Tase 1	Tase 1	Tase 1
— Portfelliinvesteeringud	EL-i väline		Maailm
— Muud investeeringud	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline
<i>Jooksevülekanded</i>	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Valitsemissektor	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline

MAKSEBILANSS K Kvartaliandmed	Tähtpäev: t + 3 kuud Regulaarsus: kvartal Esimene aruandeperiood: 2006. aasta esimene kvartal		
	Kreedit	Deebet	Saldo
Muud sektorid	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline
II. Kapitalikonto	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline
III. Finantskonto	Neto aktiva	Neto passiva	Neto
Otseinvesteeringud			Tase 1
Välismaal			Tase 1
— Aktsia(osa)kapital			Tase 1
— Reinvesteeritud tulu			Tase 1
— Muu otseinvesteeringukapital			Tase 1
Koostavas riigis			Tase 1
— Aktsia(osa)kapital			Tase 1
— Reinvesteeritud tulu			Tase 1
— Muu otseinvesteeringukapital			Tase 1
Portfelliinvesteeringud	EL-i väline	Maailm	
Tuletisinstrumentid			Maailm
Muud investeeringud	EL-i väline	EL-i väline	EL-i väline

3. Rahvusvaheline teenuskaubandus

MAKSEBILANSS RTK Rahvusvaheline teenuskaubandus	Tähtpäev: t + 9 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
	Kreedit	Deebet	Saldo
Teenused kokku	Tase 3	Tase 3	Tase 3
Veoteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Meretransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Õhutransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muu transport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muu transpordi laiendatud liigitus			
Kosmosetransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2

MAKSEBILANSS RTK
Rahvusvaheline teenuskaubandus

Tähtpäev: t + 9 kuud
Regulaarsus: aasta
Esimene aruandeperiood: 2006

	Kreedit	Deebet	Saldo
Raudteetransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Maanteetransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Siseveetransport	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reisijatevedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubavedu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muu veoteenus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Torutransport ja elektrienergia edastamine	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud transpordi abiteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Reisiteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Ärireisid	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Hooaja- ja piirialatöötajate kulutused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Erareisid	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Raviteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Õpingutega seotud kulutused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Sideteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Posti- ja kulleriteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Telekommunikatsiooniteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Ehitusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Ehitusteenused välismaal	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Ehitusteenused koostavas riigis	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Kindlustusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Elukindlustus ja pensionifondid	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Veosekindlustus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud otsekindlustusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Edasikindlustus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud kindlustusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2

MAKSEBILANSS RTK Rahvusvaheline teenuskaubandus	Tähtpäev: t + 9 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
	Kreedit	Deebet	Saldo
Finantsteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Arvuti- ja infoteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Arvutiteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Infoteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Uudisteagentuuride teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud infoteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Autoriõiguse- ja litsentsitasud	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Frantsiisid ja samalaadsed õigused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud autoriõiguse- ja litsentsitasud	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud äriteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Kaubandus- ja muud kaubandusega seotud teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Kaubandusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud kaubandusega seotud teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Kasutusrent	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Mitmesugused äri-, kutsetegevuse ja tehnilised teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Õigusabi, raamatupidamisteenused, juhtimiskonsultatsioonid ja suhtekorraldus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Õigusabiteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Teadus- ja arendustegevus	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Arhitektuurialased, projekteerimis- ja muud tehnilised teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Põllumajandusteenused, mäetööstus ja kohapealse töötluse teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Põllumajandusteenused, mäetööstus ja muud kohapealse töötluse teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud äriteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Teenused ühe kontserni erinevate ettevõtjate vahel, mis mujal ei sisaldu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Audiovisuaalsed ja sellega seotud teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2

MAKSEBILANSS RTK Rahvusvaheline teenuskaubandus	Tähtpäev: t + 9 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
	Kreedit	Deebet	Saldo
Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Haridusteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Tervishoiuteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
— Muud	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Valitsemisteenused, mis mujal ei sisaldu	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Saatkonna- ja konsulaarteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Sõjaväeüksuste ja -esinduste teenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Muud valitsemisteenused	Tase 2	Tase 2	Tase 2
Bilansivälised kirjed			
Audiovisuaalsed teenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Postiteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1
Kulleriteenused	Tase 1	Tase 1	Tase 1

4. Otseinvesteeringute (OI) vood

MAKSEBILANSS OI Otseinvesteeringute vood (*)		Tähtpäev: t + 9 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
A	Geograafiline jaotus Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
	<i>Otseinvesteeringud välismaal</i>			
510	Aktsia(osa)kapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
525	Reinvesteeringutud tulu	Neto	Tase 2	Ei nõuta
530	Muu otseinvesteeringukapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
505	Otseinvesteeringud välismaal kokku	Neto	Tase 3	Ei nõuta
	<i>Otseinvesteeringud koostavas riigis</i>			
560	Aktsia(osa)kapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
575	Reinvesteeringutud tulu	Neto	Tase 2	Ei nõuta
580	Muu otseinvesteeringukapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
555	Otseinvesteeringud koostavas riigis kokku	Neto	Tase 3	Ei nõuta
	<i>Tulu otseinvesteeringutelt</i>			
332	Dividendid	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
333	Reinvesteeringutud tulu ja filiaalide jaotamata kasum	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
334	Tulu võlgadelt	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
330	Tulu otseinvesteeringutelt kokku	Kreedit, deebet, neto	Tase 3	Ei nõuta

(*) Ainult geograafiline jaotus.

MAKSEBILANSS OI Otseinvesteeringute vood		Tähtpäev: t + 21 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
A	Geograafiline jaotus			
	Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
	<i>Otseinvesteeringud välismaal</i>			
510	Aktsia(osa)kapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
525	Reinvesteeringutud tulu	Neto	Tase 2	Ei nõuta
530	Muu otseinvesteeringukapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
505	Otseinvesteeringud välismaal kokku	Neto	Tase 3	Ei nõuta
	<i>Otseinvesteeringud koostavas riigis</i>			
560	Aktsia(osa)kapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
575	Reinvesteeringutud tulu	Neto	Tase 2	Ei nõuta
580	Muu otseinvesteeringukapital	Neto	Tase 2	Ei nõuta
555	Otseinvesteeringud koostavas riigis kokku	Neto	Tase 3	Ei nõuta
	<i>Tulu otseinvesteeringutelt</i>			
332	Dividendid	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
333	Reinvesteeringutud tulu ja filiaalide jaotamata kasum	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
334	Tulu võlgadelt	Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Ei nõuta
330	Tulu otseinvesteeringutelt kokku	Kreedit, deebet, neto	Tase 3	Ei nõuta
B	Jaotus tegevusvaldkonna järgi			
	Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
505	<i>Otseinvesteeringud välismaal kokku</i>	Neto	Tase 1	Tase 2
		Neto	Tase 2	Tase 1
555	<i>Otseinvesteeringud koostavas riigis kokku</i>	Neto	Tase 1	Tase 2
		Neto	Tase 2	Tase 1
330	<i>Tulu otseinvesteeringutelt kokku</i>	Kreedit, deebet, neto	Tase 1	Tase 2
		Kreedit, deebet, neto	Tase 2	Tase 1

5. **Otseinvesteeringute (OI) positsioonid**

MAKSEBILANSS POS Otseinvesteeringute positsioonid (*) (1)		Tähtpäev: t + 9 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
A	Geograafiline jaotus Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
	<i>Otseinvesteeringud: nõuded</i>			
506	Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	Neto positsioonid	Tase 1	Ei nõuta
530	Muu otseinvesteeringukapital	Neto positsioonid	Tase 1	Ei nõuta
505	Otseinvesteeringud välismaal: nõuded kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta
	<i>Otseinvesteeringud: kohustused</i>			
556	Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	Neto positsioonid	Tase 1	Ei nõuta
580	Muu otseinvesteeringukapital	Neto positsioonid	Tase 1	Ei nõuta
555	Otseinvesteeringud koostavas riigis: kohustused kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta

(*) Ainult geograafiline jaotus

(1) VOI positsioonid seisuga 31.12.2005 edastatakse olemasoleva suulise kokkuleppe kohaselt 2007. aasta septembris.

MAKSEBILANSS POS Otseinvesteeringute positsioonid (1)		Tähtpäev: t + 21 kuud Regulaarsus: aasta Esimene aruandeperiood: 2006		
A	Geograafiline jaotus Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
	<i>Otseinvesteeringud: nõuded</i>			
506	Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta
530	Muu otseinvesteeringukapital	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta
505	Otseinvesteeringud välismaal: nõuded kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 3	Ei nõuta
	<i>Otseinvesteeringud: kohustused</i>			
556	Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta
580	Muu otseinvesteeringukapital	Neto positsioonid	Tase 2	Ei nõuta
555	Otseinvesteeringud koostavas riigis: kohustused kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 3	Ei nõuta
B	Jaotus tegevusvaldkonna järgi Kirje	Andmete liik	Geograafiline jaotus	Jaotus tegevusvaldkonna järgi
505	Otseinvesteeringud välismaal: nõuded kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 1 Tase 2	Tase 2 Tase 1
555	Otseinvesteeringud koostavas riigis: kohustused kokku (neto)	Neto positsioonid	Tase 1 Tase 2	Tase 2 Tase 1

(1) VOI positsioonide korrigeeritud andmed seisuga 31.12.2005 edastatakse käesoleva määruse kohaselt 2008. aasta septembris.

6. Geograafilise jaotuse tasemed

Tase 1		Tase 2	
A1	Maailm (kõik üksused)	A1	Maailm (kõik üksused)
D3	EL-25 (EL-25 sisene)	D3	EL-25 (EL-25 sisene)
U4	euroala väline	U4	euroala väline
4A	Euroopa Liidu institutsioonid	4A	Euroopa Liidu institutsioonid
D5	EL-25 väline	D5	EL-25 väline
		IS	Island
		LI	Liechtenstein
		NO	Norra
CH	Šveits	CH	Šveits
		BG	Bulgaaria
		HR	Horvaatia
		RO	Rumeenia
		RU	Vene Föderatsioon
		TR	Türgi
		EG	Egiptus
		MA	Maroko
		NG	Nigeeria
		ZA	Lõuna-Aafrika Vabariik
CA	Kanada	CA	Kanada
US	Ameerika Ühendriigid	US	Ameerika Ühendriigid
		MX	Mehhiko
		AR	Argentina
		BR	Brasillia
		CL	Tšiili
		UY	Uruguay
		VE	Venezuela
		IL	Israael
		CN	Hiina
		HK	Hongkong
		IN	India
		ID	Indoneesia
JP	Jaapan	JP	Jaapan
		KR	Lõuna-Korea
		MY	Malaisia
		PH	Filipiinid
		SG	Singapur
		TW	Taiwan
		TH	Tai
		AU	Austraalia
		NZ	Uus-Meremaa
Z8	EL-25 väline jaotamata	Z8	EL-25 väline jaotamata
C4	madala maksumääraga piirkonnad ⁽¹⁾	C4	madala maksumääraga piirkonnad

⁽¹⁾ Ainult OI jaoks.

Tase 3

7Z	Rahvusvahelised organisatsioonid välja arvatud Euroopa Liidu institutsioonid	CK	Cooki saared	GS	Lõuna Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared
AD	Andorra	CL	Tšiili	GT	Guatemala
AE	Araabia Ühendemiraadid	CM	Kamerun	GU	Guam
AF	Afganistan	CN	Hiina	GW	Guinea-Bissau
AG	Antigua ja Barbuda	CO	Colombia	GY	Guajaana
AI	Anguilla	CR	Costa Rica	HK	Hongkong
AL	Albaania	CS	Serbia ja Montenegro	HM	Heard ja McDonald
AM	Armeenia	CU	Kuuba	HN	Honduras
AN	Hollandi Antillid	CV	Roheneemesaared	HR	Horvaatia
AO	Angola	CX	Jõulusaar	HT	Haiti
AQ	Antarktika	CY	Küpros	HU	Ungari
AR	Argentina	CZ	Tšehhi Vabariik	ID	Indoneesia
AS	Ameerika Samoa	DE	Saksamaa	IE	Iirimaa
AT	Austria	DJ	Djibouti	IL	Iisrael
AU	Austraalia	DK	Taani	IM	Man (puudub ametlik ISO 3166-1 riigi kood, erandlikult reserveeritud koodi elemendid)
AW	Aruba	DM	Dominica	IN	India
AZ	Aserbaidžaan	DO	Dominikaani Vabariik	IO	Briti India ookeani ala
BA	Bosnia ja Hertsegoviina	DZ	Alžeeria	IQ	Iraak
BB	Barbados	EC	Ecuador	IR	Iraani Islami Vabariik
BD	Bangladesh	EE	Eesti	IS	Island
BE	Belgia	EG	Egiptus	IT	Itaalia
BF	Burkina Faso	ER	Eritrea	JE	Jersey (puudub ametlik ISO 3166-1 riigi kood, erandlikult reserveeritud koodi elemendid)
BG	Bulgaaria	ES	Hispaania	JM	Jamaica
BH	Bahrein	ET	Etiopia	JO	Jordaania
BI	Burundi	FI	Soome	JP	Jaapan
BJ	Benin	FJ	Fidži	KE	Kenya
BM	Bermuda	FK	Falklandi saared (Malviinid)	KG	Kõrgõzstan
BN	Brunei	FM	Mikroneesia Liiduriigid	KH	Kambodža (Kampuchea)
BO	Boliivia	FO	Fääri saared	KI	Kiribati
BR	Brasiilia	FR	Prantsusmaa	KM	Komoorid
BS	Bahama	GA	Gabon	KN	Saint Kitts ja Nevis
BT	Bhutan	GB	Ühendkuningriik	KP	Korea Rahvademokraatlik Vabariik (Põhja-Korea)
BV	Bouvet' saar	GD	Grenada	KR	Korea Vabariik (Lõuna-Korea)
BW	Botswana	GE	Gruusia	KW	Kuveit
BY	Valgevene	GG	Guernsey (puudub ametlik ISO 3166-1 riigi kood, erandlikult reserveeritud koodi elemendid)	KY	Kaimanisaared
BZ	Belize	GH	Ghana	KZ	Kasahstan
CA	Kanada	GI	Gibraltar		
CC	Kookossaared (Keelingi saared)	GL	Gröönimaa		
CD	Kongo Demokraatlik Vabariik	GM	Gambia		
CF	Kesk-Aafrika Vabariik	GN	Guinea		
CG	Kongo	GQ	Ekvatoriaal-Guinea		
CH	Šveits	GR	Kreeka		
CI	Côte d'Ivoire				

Tase 3

LA	Laose Demokraatlik Rahvavabariik	NO	Norra	SY	Süüria Araabia Vabariik
LB	Liibanon	NP	Nepal	SZ	Svaasimaa
LC	Saint Lucia	NR	Nauru	TC	Turks ja Caicos
LI	Liechtenstein	NU	Niue	TD	Tšaad
LK	Sri Lanka	NZ	Uus-Meremaa	TG	Togo
LR	Libeeria	OM	Omaan	TH	Tai
LS	Lesotho	PA	Panama	TJ	Tadžikistan
LT	Leedu	PE	Peruu	TK	Tokelau
LU	Luxembourg	PF	Prantsuse Polüneesia	TL	Ida-Timor
LV	Läti	PG	Paapua Uus-Guinea	TM	Türkmenistan
LY	Liibüa	PH	Filipiinid	TN	Tuneesia
MA	Maroko	PK	Pakistan	TO	Tonga
MD	Moldaavia	PL	Poola	TR	Türgi
MG	Madagaskar	PN	Pitcairn	TT	Trinidad ja Tobago
MH	Marshalli saared	PR	Puerto Rico	TV	Tuvalu
MK ⁽¹⁾	Makedoonia, endine Jugoslaavia Vabariik	PS	Palestiina territoorium, okupeeritud	TW	Taiwan, Hiina provints
ML	Mali	PT	Portugal	TZ	Tansaania Ühendvabariik
MM	Myanmari Liit	PW	Belau	UA	Ukraina
MN	Mongoolia	PY	Paraguay	UG	Uganda
MO	Aomen	QA	Katar	UM	Ühendriikide hajasaared
MP	Põhja-Mariaanid	RO	Rumeenia	US	Ühendriigid
MQ	Martinique	RU	Vene Föderatsioon	UY	Uruguay
MR	Mauritaania	RW	Rwanda	UZ	Usbekistan
MS	Montserrat	SA	Saudi Araabia	VA	Vatikan
MT	Malta	SB	Saalomoni saared	VC	Saint Vincent ja Grenadiinid
MU	Mauritius	SC	Seišellid	VE	Venezuela
MV	Maldiivid	SD	Sudaan	VG	Neitsisaared, Briti
MW	Malawi	SE	Rootsi	VI	Neitsisaared, USA
MX	Mehhiko	SG	Singapur	VN	Vietnam
MY	Malaisia	SH	Saint Helena	VU	Vanuatu
MZ	Mosambiik	SI	Sloveenia	WF	Wallis ja Futuna
NA	Namiibia	SK	Slovakkia	WS	Samoa
NC	Uus-Kaledoonia	SL	Sierra Leone	YE	Jeemen
NE	Niger	SM	San Marino	YT	Mayotte
NF	Norfolk	SN	Senegal	ZA	Lõuna-Aafrika
NG	Nigeeria	SO	Somaalia	ZM	Sambia
NI	Nicaragua	SR	Suriname	ZW	Zimbabwe
NL	Holland	ST	Sao Tome and Principe		
		SV	El Salvador		

⁽¹⁾ Esialgne kood, (ei mõjuta riigi lõplikku tähistust), mis omistatakse pärast Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis praegu toimuvate läbirääkimiste lõpetamist.

7. Tegevuse järgi liigitamise tasandid

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 1
	PÕLLUMAJANDUS, JAHINDUS JA METSAMAJANDUS; KALANDUS	A, B jagu
MÄETÖÖSTUS	MÄETÖÖSTUS	C jagu
	millest:	
	Toornafta ja maagaasi tootmine; muud nafta- ja gaasitootmisega seotud tegevusalad, v.a leiukohtade uurimine	osa 11
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	TÖÖTLEV TÖÖSTUS	D alajagu
	Toiduainete, jookide ja tubaka tootmine	DA alajagu
	Tekstiili ja tekstiilitoodete tootmine	DB alajagu
	Puidu töötlemine ja puittoodete tootmine; paberimassi, paberi ja paberitoodete tootmine; kirjastamine ja trükkimine	DD ja DE alajaod
	Tekstiili ja puidutootmine KOKKU	
	Koksi, puhastatud naftatoodete ja tuumkütuse tootmine	osa 23
	Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	osa 24
	Kummi- ja plasttoodete tootmine	osa 25
Nafta-, keemia-, kummi-, plasttoodete tootmine	Naftatoodete, kemikaalide, kummi- ja plasttoodete tootmine KOKKU	
	Metalli ja metalltoodete tootmine	DJ alajagu
	Mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	osa 29
	Metalli- ja masinaehituse tooted KOKKU	
	Kontorimasinate ja arvutite tootmine	osa 30
	Raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ning -aparatuuri tootmine	osa 32
Bürooseadmete, arvutite, raadiote, TV, sideseadmete tootmine	Bürooseadmete, arvutite, raadiote, TV, sideseadmete tootmine KOKKU	
	Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	osa 34
	Muude transpordivahendite tootmine	osa 35
Sõidukite, muude transpordivahendite tootmine	Sõidukite ja muude transpordivahendite tootmine KOKKU	
	Muu tootmine, mis mujal ei sisaldu	
ELEKTRIENERGIA-, GAASI- JA VEEVARUSTUS	ELEKTRIENERGIA-, GAASI- JA VEEVARUSTUS	E jagu
EHITUS	EHITUS	F jagu
TEENUSED KOKKU	TEENUSED KOKKU	
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE, MOOTORRATASTE, ISIKLIKE TARBESEMETE NING KODUMASINATE REMONT	HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE, MOOTORRATASTE, ISIKLIKE TARBESEMETE NING KODUMASINATE REMONT	G jagu
	Mootorsõidukite ja mootorrataste müük, hooldus ja remont; mootorikütuse jaemüük	osa 50
	Hulgi- ja vahenduskaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad	osa 51
	Jaekaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad; isiklike tarbesemete ja kodumasinatate parandus	osa 52

Tase 1	Tase 2	NACE rev. 1
HOTELLID JA RESTORANID	HOTELLID JA RESTORANID	H jagu
VEONDUS, LAONDUS JA SIDE	VEONDUS, LAONDUS JA SIDE	I jagu
	Veondus ja laondus	osad 60, 61, 62, 63
	Maismaaveondus; torustransport	osa 60
	Veetransport	osa 61
	Õhustransport	osa 62
	Veondusega seotud ja veondust abistavad tegevusalad; reisibüroode tegevus	osa 63
	Postside ja telekommunikatsioon	osa 64
	Posti- ja kulleriteenistus	grupp 641
	Telekommunikatsioon	grupp 642
FINANTSVAHENDUS	FINANTSVAHENDUS	J jagu
	Finantsvahendus, v.a kindlustus ja pensionifondid	osa 65
	Kindlustus ja pensionifondid, v.a kohustuslik sotsiaalkindlustus	osa 66
	Finantsvahenduse abitegevusalad	osa 67
	KINNISVARAALANE TEGEVUS	K jagu, osa 70
	MASINATE JA SEADMETE RENTIMINE ILMA OPERAATORITA JA TARBESEMETE JA KODUMASINATE VÄLJAÜÜRIMINE	K jagu, osa 71
ARVUTID JA NENDEGA SEOTUD TEGEVUS	ARVUTID JA NENDEGA SEONTUD TEGEVUS	K jagu, osa 72
TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	K jagu, osa 73
MUU ÄRITEGEVUS	MUU ÄRITEGEVUS	K jagu, osa 74
	Õigusabi, arvepidamine, raamatupidamine ja auditeerimine; maksualane nõustamine; turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused; äri- ja juhtimisalane nõustamine; valdusfirmad	grupp 741
	Õigusabi	klass 7411
	Arvepidamine, raamatupidamine ja auditeerimine; maksualane nõustamine	klass 7412
	Turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused	klass 7413
	Äri- ja juhtimisalane nõustamine	klass 7414, 7415
	Arhitekti- ja inseneritegevused ning nendega seotud tehniline nõustamine	grupp 742
	Reklaamindus	grupp 744
	Mujal liigitamata mitmesugune äritegevus	grupp 743, 745, 746, 747, 748

Tase 1	Tase 2	
		NACE rev. 1
VABA AJA, KULTUURI- JA SPORDITEGEVUSED	HARIDUS	M jagu
	TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	N jagu
	REOVEE JA PRÜGI KÕRVALDAMINE, LINNAPUHASTUS JMS TEGEVUS	O jagu, osa 90
	MUJAL LIIGITAMATA ORGANISATSIOONIDE TEGEVUS	O jagu, osa 91
	VABA AJA, KULTUURI- JA SPORDITEGEVUS	O jagu, osa 92
	Kino- ja videofilmindus, raadio ja televisioon, muu meelelahutustegevus	grupp 921, 922, 923
	Uudisteagentuuride tegevus	grupp 924
	Raamatukogude, arhiivide, muuseumide, muude kultuuriasutuste tegevus	grupp 925
	Spordi- ja muud vabaaja tegevused	grupp 926, 927
	MUU TEENINDUS	O jagu, osa 93
Jaotamata		

II LISA

MÄÄRATLUSED

Artiklis 10 nimetatud

KAUBAD (kood 100)

Maksebilansi jooksevkonto kaupade konto hõlmab vallasvarana kaupu, mille puhul toimub omandiõiguse üleminek (residentide ja mitteresidentide vahel). Neid kaupu hinnatakse turuväärtuses f.o.b. hinna alusel. Erandid omandiõiguse ülemineku reeglist (tehingud nimetatud kaupadega registreeritakse kaupade kontol) on järgmised: kaubad, mida kasutatakse kapitalirendi tingimustel, emaaettevõtja ja tütar- ja sidusettevõtja või filiaali vahel vahetatud kaubad ning töötlemiseks tarnitud kaubad. EL-i sisene kaubavahetus: partnerriik määratletakse vastavalt saatjariigi põhimõttele. Siia kuuluvad kaubad müügiks, kaubad töötlemiseks, kaupade kapitaalremont, vedajate poolt välismaal soetatud kaubad ja mitterahaline kuld.

TEENUSED (kood 200)

Veoteenused (kood 205)

Hõlmab kõiki veoteenuseid, mida osutavad ühe riigi residentid teise riigi residentidele ja sisaldab reisijatevedu, kaubavedu, transpordivahendite rentimist (prahtimist) koos meeskonnaga ja kaasnevaid tugi- ja abiteenuseid.

Meretransport (kood 206)

Hõlmab kõiki merega seotud veoteenuseid, mis jagunevad Reisijateveoks (kood 207), Kaubaveoks (kood 208) ja Muuks veoteenuseks (kood 209).

Õhutransport (kood 210)

Hõlmab kõiki õhuveoga seotud teenuseid, mis jagunevad Reisijateveoks (kood 211), Kaubaveoks (kood 212) ja Muuks veoteenuseks (kood 213).

Muu transport (kood 214)

Hõlmab kõiki veoteenuseid, v.a mere ja õhuveoga seotud teenused, mis jagunevad Reisijateveoks (kood 215), Kaubaveoks (kood 216) ja Muuks veoteenuseks (kood 217).

Muu transpordi(kood 214) laiendatud liigitus jaguneb:

Kosmosetransport (kood 218)

Hõlmab ettevõtjate poolt satelliitide väljasaatmise teenust satelliitide omanikele (näiteks telekommunikatsiooniettevõtjad) ja muud kosmosetehnikaettevõtjate teenust, näiteks kaupade ja inimeste vedu teadusuuringuteks. Siia kuulub ka reisijatevedu kosmoses ja ühe riigi maksed teisele riigile tema residentide poolt sooritatud kosmosereiside eest.

Raudteetransport (kood 219)

Hõlmab veeteenuseid raudteel, mis jaguneb Reisijateveoks (kood 220), Kaubaveoks (kood 221) ja Muuks veeteenuseks (kood 222).

Maanteetransport (kood 223)

Hõlmab veeteenuseid veoautode, busside jmt veeteenuseid, mis jagunevad Reisijateveoks (kood 224), Kaubaveoks (kood 225) ja Muuks veeteenuseks (kood 226).

Siseveetransport (kood 227)

On seotud rahvusvaheliste veeteenustega jõgedel, kanalitel, järvedel jmt. Siia kuuluvad ühe riigi siseveeteed ja sellised veeteed, mis on ühised kahele või mitmele riigile. Nõutav alajaotus on: Reisijatevedu (kood 228), Kaubavedu (kood 229) ja Muu veeteenus (kood 230).

Torutransport (kood 231)

Hõlmab rahvusvahelist kaupade transporti torude ja/või juhtmete kaudu. Siia kuuluvad ka elektrienergia edastamise tasud, kui need on eristatavad elektri tootmise ja jaotamise maksumusest. Elektrienergiaga, nafta ja naftatoodete, vee ja muude toru ja/või juhtmete kaudu transporditavate kaupade maksumust sellel kirjel ei kajastata. Samuti ei kirjendata siin elektri, vee, gaasi ja muude naftatoodete müügiteenuseid (need kajastatakse Muude äriteenuste (kood 284) all).

Muud transpordi abiteenused (kood 232)

Muud transpordi abiteenused hõlmavad kõiki muid veeteenuseid, mida ei saa liigitada ühegi eespool kirjeldatud veeteenuse liigi alla.

Reisiteenused (kood 236)

Reisiteenused hõlmavad peamiselt reisijate poolt teises riigis külastuse ajal, mis kestab alla ühe aasta, omandatud kaupu ja teenuseid. Kaubad ja teenused ostab reisija, ostetakse reisija nimel, või antakse tasuta (st kingitakse) reisijale kasutamiseks või edasiandmiseks. Siia ei kuulu reisijate vedu selle riigi piires, mida nad külastavad, kui veeteenust osutavad vedajad, kes ei ole külastatava riigi residendid. Kajastamisele ei kuulu ka rahvusvaheline reisijatevedu, mis näidatakse reisijateveona veeteenuste kirjel. Samuti jäävad välja reisija poolt ostetud kaubad edasimüügiks reisija kodu- või mõnes teises riigis. Reisiteenused jagunevad Ärireisideks (kood 237) ja Erareisideks (kood 240).

Ärireisid (kood 237)

Ärireisid hõlmavad kaupade ja teenuste omandamist ärireisijate poolt. See hõlmab ka kaupade ja teenuste omandamist isikliku kasutamiseks hooajatöötajate, piirialatöötajate ja teiste töötajate poolt, kes ei ole selle riigi residendid, kus nad töötavad ja kelle tööandja on kõnealuse riigi resident. Tööga seonduvad reisiteenused jagunevad omakorda Hooaja ja piirialatöötajate kulutusteks (kood 238) ja Muudeks ärireisideks (kood 239).

Hooaja- ja piirialatöötajate kulutused (kood 238)

Sii kuulub kaupade ja teenuste omandamine isiklikeks vajadusteks hooajatöötajate, piirialatöötajate ja teiste töötajate poolt, kes ei ole selle riigi residentid, kus nad töötavad ja kelle tööandja on kõnealuse riigi resident.

Muud (kood 239)

Hõlmab kõiki Äritegevusega seotud reiskulutusi (kood 237), mis ei kuulu kirje Hooaja ja piirialatöötajate kulutused koosseisu (kood 238).

Erareisid (kood 240)

Erareisiteenused hõlmavad kaupu ja teenuseid, mida omandavad reisijad, kes külastavad välisriiki muudel eesmärkidel kui äritegevus, näiteks puhkus, meelelahutus ja kultuuriüritustel osalemine, sõprade ja sugulaste külastamine, palverännak ning hariduse ja tervishoiuga seotud eesmärkidel. Erareisid (kood 240) jagatakse Raviteenusteks (kood 241), Õpingutega seotud kulutusteks (kood 242) ja Muudeks erareisideks (kood 243).

Raviteenused (kood 241)

Hõlmab ravi eesmärgil reisivate isikute kogukulutusi.

Õpingutega seotud kulutused (kood 242)

Hõlmab õppurite kogukulutusi.

Muud erareisid (kood 243)

Hõlmab kõiki Erareisiteenuseid (kood 240), mis ei kajastu Raviteenuste (kood 241) ega Õpingutega seotud kulutuste all (kood 242).

Muud teenused (kood 981)

Hõlmab kõiki Teenuseid (kood 200), mis ei kajastu Veeteenuste (kood 205) ega Reisisiteenuste kirjetel (kood 236).

Sideteenused (kood 245)

Hõlmab Posti- ja kulleriteenuseid (kood 246) ja Telekommunikatsiooniteenuseid (kood 247).

Posti- ja kulleriteenused (kood 246)

Hõlmab Postiteenuseid (kood 958) ja Kulleriteenuseid (kood 959).

Postiteenused (kood 958)

Siia kuuluvad nõudmiseni postisaadetiste teenused, telegrammi- ja postkontoris osutatavad teenused, näiteks markide müük, rahakaartide saatmine jmt. Postiteenuseid osutavad enamasti riiklikud postitalitused. Postiteenuste kohta kehtivad rahvusvahelised lepingud ja erinevates riikides tegutsevate postiettevõtjate vahelised maksevood registreeritakse brutovoogude alusel.

Kulleriteenused (kood 959)

Kulleriteenuste puhul toimub saadetise kättetoimetamine kulleri poolt ükselt-uksele. Kullerid võivad teenuste osutamiseks kasutada isiklikult neile kuuluvaid, mitme eraisiku omanduses olevaid transpordivahendeid või ühistransporti. Siin kajastatakse ekspressteenused, mis võivad sisaldada soovi korral näiteks saadetise lähtepunktis pealevõtmist või ajaliselt kindlaks määratud kättetoimetamist.

Telekommunikatsiooniteenused (kood 247)

Hõlmab heli, kujutise või muu teabe edastamist telefoni, teleksi, telegrammi, raadio, televisioonikaabli, ringhäälingu, satelliidi või elektronposti teel, faksiteenuseid jmt, sealhulgas äritegevusega seonduvaid võrguteenuseid, telekonverentsi- ja tugi-teenuseid. Siin ei kajastata edastatava teabe maksumust. Siia kuuluvad ka mobiiltelefonisideteenused, Interneti tuumvõrgu ja kasutamise teenused, sealhulgas juurdepääsu tasud.

Ehitusteenused (kood 249)

Hõlmab Ehitusteenuseid välismaal (kood 250) ja Ehitusteenuseid koostavas riigis (kood 251).

Ehitusteenused välismaal (kood 250)

Hõlmab mitteresidentidele osutatud ehitusteenuseid koostava riigi residentidest ettevõtjate poolt (kreedid) ja nende poolt vastuvõetavas riigis ostetud kaupu ja teenuseid (deebet).

Ehitusteenused koostavas riigis (kood 251)

Hõlmab mitteresidentidest ehitusettevõtjate poolt koostava riigi residentidele osutatavaid ehitusteenuseid (deebet) ja nende poolt koostavas riigis ostetud kaupu ja teenuseid (kreedid).

Kindlustusteenused (kood 253)

Hõlmab residendist kindlustusseltsi poolt mitteresidentidele müüdüd mitmesuguseid kindlustusteenuseid ja vastupidi. Neid teenuseid hinnatakse ja nende väärtust määratakse kogu kindlustuspreemias sisalduva teenustasu alusel, mitte kindlustuspreemia kogusumma alusel. Siia kuuluvad Elukindlustus ja pensionifondid (kood 254), Veosekindlustus (kood 255), Muud otsekindlustusteenused (kood 256), Edasikindlustus (kood 257) ja Muud kindlustusteenused (kood 258).

Elukindlustus- ja pensionifondid (kood 254)

Nii kasumil põhineva kui ka kasumit mitte teeniva elukindlustuspoliisi puhul laekuvad kindlustusvõtjalt kindlustusandjale regulaarsed kindlustuspreemiad (võib olla ka ainult ühekordne makse), mille eest kindlustusandja garanteerib kindlustusvõtjale kokkulepitud minimaalse summa või annuiteetmaksete tasumise kindlaksmääratud kuupäeval või kindlustusvõtja surma korral, kui see on varasem. Tähtajaline elukindlustus, mille puhul hüvitist makstakse ainult surma korral, on otsekindlustuse vorm, mis kajastatakse Muu otsekindlustuse (kood 256) all.

Pensionifondid on eraldi fondid, mis on asutatud konkreetsete töötajate gruppidele pensionipõlves sissetuleku võimaldamise eesmärgil. Sellised fondid on asutatud ja neid juhivad eraomanikest tööandjad või avalikud tööandjad või töötajad ja töötajad ühiselt. Neid rahastatakse tööandja ja/või töötajate sisse maksete ja investeringutulu arvel, mis saadakse fondi vara investeerimistehingutelt. Siia ei kuulu suurte ühiskonnagruppide jaoks moodustatud sotsiaalkindlustussüsteemid, mille loob, finantseerib ja teostab järelevalvet valitsus. Siin kajastatakse pensionifondide haldamisteenused. Pensionifondide puhul kirjendatakse "kindlustusmaksed" tavaliselt "sissemaksetena" ja "nõuded" kirjendatakse tavaliselt "hüvitistena".

Veosekindlustus (kood 255)

Veosekindlustus on seotud eksporditavate või imporditavate kaupade kindlustusega arvestades kaupade f.o.b. hinda ja veokulusid.

Muud otsekindlustusteenused (kood 256)

Muud otsekindlustusteenused hõlmavad kõiki teisi elu- ja kahjukindlustusliike. Siia kuuluvad tähtjaline elukindlustus; õnnetusjuhtumi ja tervisekindlustus (kui seda ei osuta riik sotsiaalkindlustussüsteemi osana); mere-, õhu- ja muu transpordikindlustus; tulekindlustus ja kindlustus varalise kahju vastu; rahalise kahju kindlustus; tsiviilvastutuskindlustus ja muud kindlustustegevuse liigid, näiteks reisikindlustus ja laenu- ning krediitkaartidega seonduv kindlustus.

Edasikindlustus (kood 257)

Edasikindlustus on kindlustusriski osaline edasikandmine edasikindlustusega tegelevale ettevõtjale kindlustusmaksetelt saadava tulu proportsionaalse osa eest. Edasikindlustustehingud võivad olla seotud erinevaid riskiliike ühendatavate pakettidega.

Muud kindlustusteenused (kood 258)

Muud kindlustusteenused hõlmavad kindlustus- ja pensionifondide tegevusega seotud tehinguid. Siia kuuluvad esindajate vahendustasud, kindlustusmaakleri ja kindlustusagendi teenused, kindlustust ja pensioni käsitlevad konsultatsiooniteenused, hindamis- ja korrigeerimisteenused, akuaari teenused, päästetööde juhtimisteenused, hüvitistega seotud reguleerivad ja järelevalveteenused, võlgnevuste sissenõudmise teenused.

Finantsteenused (kood 260)

Finantsteenused hõlmavad finantsvahendust ja selle abiteenuseid, välja arvatud elukindlustus ja pensionifondide teenused (mis kajastatakse *Elukindlustuse ja pensionifondide* kirjel), ja muid kindlustusteenuseid residentide ja mitteresidentide vahel. Neid teenuseid võivad pakkuda pangad, börsid, faktooringuettevõtjad, krediitkaarte väljastavad ettevõtjad ja muud ettevõtjad. Siia kuuluvad teenused, mida osutatakse seoses finantsinstrumentidega, samuti muud finantstegevusega seotud teenused, näiteks nõustamis-, varahaldus- ja -hoidmisteenused.

Arvuti- ja infoteenused (kood 262)

Hõlmab Arvutiteenuseid (kood 263) ja Infoteenuseid (kood 264).

Arvutiteenused (kood 263)

Arvutiteenused sisaldavad riist- ja tarkvaraga seonduvaid teenuseid ning andmete töötlemise teenuseid. Siia kuuluvad riist- ja tarkvara ning nende rakendamist käsitlevad konsultatsioonid; arvutite ja välisseadmete hooldus ja remont; avarijärgsed taasteteenused, nõustamine ja abi osutamine arvuti ressursi juhtimise küsimustes; kasutusvalmis süsteemide analüüs, projekteerimine ja programmeerimine (muuhulgas kodulehekülgede väljatöötamine ja kujundamine), tarkvara käsitlevad tehnilised konsultatsioonid; kohandatud tarkvara arendamine, tootmine, tarnimine ja dokumenteerimine, sealhulgas tellimuse alusel konkreetsele kasutajale tehtud operatsioonisüsteemid; süsteemi hooldus ja muud tugiteenused, näiteks konsultatsiooni osana pakutav koolitus; andmetöötlusteenused, näiteks andmete sisestamine, tabelite vormistamine ja ajajaotusel põhinev töötlemine; kodulehekülje majutusteenused (st Internetis klientide kodulehekülgede hoidmiseks serveriruumi võimaldamine); arvutuskeskuste haldamine.

Infoteenused (kood 264)

Hõlmab Uudisteagentuuride teenuseid (kood 889) ja Muid infoteenuseid (kood 890).

Uudisteagentuuride teenused (kood 889)

Uudisteagentuuride teenused sisaldavad meedia varustamist uudiste, fotode ja spetsiaalsete temaatiliste artiklitega.

Muud infoteenused (kood 890)

Siia kuuluvad andmebaasidega seonduvad teenused – andmebaaside loomine, andmete säilitamine ning andmete ja andmebaaside (sealhulgas kataloogide ja elektronkirjade aadresside) levitamine nii Internetis kui ka magnet- või optiliste salvestuste või trükimeedia kaudu; veebi otsinguportaalid (otsingumootori teenused internetiaadresside leidmiseks kliendi poolt võtmesõnapäringu sisestamisel). Siin kajastatakse ka ajalehtede ja perioodiliste väljaannete eraviisilised otsetellimused, mis esitatakse kas postiga, elektrooniliselt või mingil muul viisil.

Autoriõiguste- ja litsentsitasud (kood 266)

Hõlmab Frantsiise ja samalaadseid õigusi (kood 891) ja Muid autoriõiguste- ja litsentsitasusid (kood 892).

Frantsiisid ja samalaadsed õigused (kood 891)

Hõlmab rahvusvahelisi makseid ja laekumisi frantsiiside ja autoriõiguste tasude eest, mida makstakse registreeritud kaubamärkide kasutamise eest.

Muud autoriõiguste- ja litsentsitasud (kood 892)

Hõlmab rahvusvahelisi makseid ja laekumisi autoriõiguste kasutusloa alusel kasutatava immateriaalse vara eest, mis pole tootmis- ega finantstegevuse saadus ja varaliste õiguste eest (näiteks patendid, autoriõigus, tööstustehnoloogia või tööstusdisainilahendused), samuti makseid, mis kaasnevad litsentsi alusel kasutatavate originaalide või prototüüpide (näiteks käsi- kirjad, arvutiprogrammid, filmikunsti teosed ja helisalvestised) eest.

Muud äriteenused (kood 268)

Hõlmab Kaubandus- ja muud kaubandusega seotud teenuseid (kood 269), Kasutusrenti (kood 272) ja Mitmesuguseid äri-, kutsetegevuse ja tehnilisi teenuseid (kood 273).

Kaubandus- ja muud kaubandusega seotud teenused (kood 269)

Hõlmab Kaubandusteenust (kood 270) ja Muid kaubandusega seotud teenuseid (kood 271).

Kaubandusteenus (kood 270)

Kaubandusteenus on mitteresidendilt kauba ostmine ja selle edasimüük teisele mitteresidendile koostava riigi residendi poolt. Protsessi kestel kaup ei sisene koostava riigi territooriumile või ei välju sealt.

Muud kaubandusega seotud teenused (kood 271)

Hõlmab komisjonitasusid kaupade ja teenuste vahendamise eest a) residendist kaupmeeste, kaubamaaklerite, vahendajate või komisjonäride ja b) mitteresidentide vahel.

Kasutusrent (kood 272)

Hõlmab residendi ja mitteresidendi vahel laevade, õhusõidukite ja muude transpordiseadmete, näiteks raudteevagunite, konteinerite või agregaatide üürimist (rentimist) või prahtimist juhita ja meeskonnata.

Mitmesugused äri-, kutsetegevuse ja tehnilised teenused (kood 273)

Siin kajastatakse Õigusabi, raamatupidamisteenused, juhtimiskonsultatsioonid ja suhtekorraldus (kood 274), Reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused (kood 278), Teadus- ja arendustegevus (kood 279), Arhitektuurialased, projekteerimis- ja muud tehnilised teenused (kood 280), Põllumajandus-, mäetööstuse ja kohapealse töötluse teenused (kood 281), Muud äriteenused (kood 284) ja Teenused ühe kontserni erinevate ettevõtjate vahel, mis mujal ei sisaldu (kood 285).

Õigusabi, raamatupidamisteenused, juhtimiskonsultatsioonid ja suhtekorraldus (kood 274)

Kajastatakse Õigusabiteenused (kood 275), Arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid (kood 276) ja Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldusteenused (kood 277).

Õigusabiteenused (kood 275)

Hõlmab juriidilist konsultatsiooni ja esindamisteenuseid juriidilistes, kohtu- või põhikirjajärgsetes menetlustes; juriidiliste dokumentide koostamise teenuseid; notariaalse tõestamise alast nõustamist; pärandvara valitsemise teenuseid ning vahekohtu- ja lepitusteenuseid.

Arvepidamine, audiitor- ja raamatupidamisteenused, maksukonsultatsioonid (kood 276)

Hõlmab majandustehingute registreerimist; raamatupidamisdokumentide ja -aruannete kontrollimist; maksude planeerimist ja maksukonsultatsioone; maksudokumentide koostamist.

Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid ning suhtekorraldusteenused (kood 277)

Hõlmab ettevõtjatele osutatud konsultatsiooni- ja juhendamisteenuseid organisatsiooni majandustegevuse põhimõtete ja strateegia ning üldise planeerimise, korraldamise ja kontrolli vallas. Sii kuuluvad tulemusaudit; turunduse ja inimressurside korraldamine, tootmis- ja projektijuhtimise alased konsultatsioonid; konsultatsiooni- ja juhendamisteenused klientide mainekujundamisel ja suhtekorraldusel institutsioonide ja avalikkusega.

Reklaamiteenused, turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused (kood 278)

Residentide ja mitteresidentide vahel toimuvad tehingud on seotud reklaamibüroode poolt reklaami kavandamisega, loomise ja turustamisega; reklaami meediasse paigutamise, sealhulgas reklaamikoha ostmise ja müügi; messide poolt osutatavate esitlusteenustega; toodete turustamisega välismaal; turu-uuringutega; teleturustusega; avaliku arvamuse uuringutega mitmesugustes küsimustes.

Teadus- ja arendustegevus (kood 279)

Hõlmab residentide ja mitteresidentide vahelisi teenuseid, mis on seotud alusuuringutega, rakendusuurinutega ning uute toodete ja tehnoloogiliste protsesside katselise väljatöötamisega.

Arhitektuurialased, projekteerimis- ja muud tehnilised teenused (kood 280)

Hõlmab tehinguid residentide ja mitteresidentide vahel linnade ja muude arendusprojektide arhitektuurilise projekteerimise valdkonnas; tammide, sildade, lennujaamade, käivitusvalmis projektide jmt kavandamist, projekteerimist ja järelevalvet; mõõdistustöid; kartograafiat; toodete katsetamist ja sertifitseerimist; tehnilise kontrolli teenuseid.

Põllumajandus-, mäetööstuse ja kohapealse töötuse teenused (kood 281)

Kirjeteks on Jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine (kood 282) ja Põllumajandus-, mäetööstuse ja muud kohapealse töötuse teenused (kood 283).

Jäätmekäitlus ja reostuse kõrvaldamine (kood 282)

Hõlmab radioaktiivsete ja muude jäätmete käitlemist; saastunud pinnase eemaldamist; reostuse, sealhulgas naftareostuse kõrvaldamist; kaevanduste taastamist; saastatud kohtade puhastamist ja muid sanitaartöid. Sii kuuluvad ka kõik muud teenused, mis on seotud keskkonna puhastamise või taastamisega.

Põllumajandus-, mäetööstuse ja muud kohapealse töötõluse teenused (kood 283)

Siin kajastatakse:

- a) põllumajandusteenused, mis kaasnevad põllumajandusliku tegevusega, näiteks põllumajandusmasinate mehitamine, saagi koristamine ja töötlemine, kahjurite tõrje, lemmikloomade pidamisega seotud teenused, loomade eest hoolitsemise ja aretamise teenused. Siia kuuluvad ka jahi- ja püügiteenused, metsandus-, metsaraie ja kalandusteenused;
- b) nafta- ja gaasileiukohtades osutatavad kaevandamisteenused, sealhulgas puurimine, puurtornide ehitamine, remondi ja demonteerimisteenused ning nafta- ja gaasipuurkaevude mantlite tsemendeerimine. Siia kuuluvad ka maavarade geoloogilise luure ja uurimistevõtte, samuti projekteerimistöde ja geoloogilise mõõdistamisega kaasnevad teenused;
- c) muud kohapealse töötõluse teenused, mis hõlmavad omandiõiguse üleminekuta imporditud kaupade töötlemist kohapeal ilma taasväljaveota riiki, kust kaubad saabusid (kaubad müüakse kas selles riigis, kus neid töödeldakse, või kolmandates riikides) või vastupidi.

Muud äriteenused (kood 284)

Hõlmab muude teenuste osutamist residentide ja mitteresidentide vahel, näiteks personali komplekteerimist, turva- ja uurimisteenuseid, kirjalikku ja suulist tõlget, fotograafiateenuseid, hoonete koristustöid, kinnisvarateenuseid äriühingutele ja muid äriteenuseid, mida ei saa liigitada ühegi eespool loetletud äriteenuse alla.

Teenused ühe kontserni erinevate ettevõtjate vahel, mis mujal ei sisaldu (kood 285)

Siin on jääkirje, kus kajastatakse maksed ühe kontserni erinevate ettevõtjate vahel teenuste eest, mida ei saa liigitada konkreetset ühegi teise kirje alla. See hõlmab filiaalide, tütar- ja sidusettevõtjate makseid emaettevõtjale või teistele sama kontserni ettevõtjatele filiaalide, tütar- ja sidusettevõtjate üldiste juhtimiskulude katmiseks (tegevuse planeerimise, korraldamise ja kontrollimise valdkonnas), samuti emaettevõtjate poolt otse tasutud kulutuste hüvitamine. Siia arvatakse ka tehingud emaettevõtjate ning nende filiaalide, tütar- ja sidusettevõtjate vahel üldkulude katmiseks.

Isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused (kood 287)

Hõlmab Audiovisuaalseid ja sellega seotud teenuseid (kood 288) ja Muid isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenuseid (kood 289).

Audiovisuaalsed ja sellega seotud teenused (kood 288)

Hõlmab teenuseid ja vastavaid honorare, mis on seotud filmide (filmi- või videolindil) raadio- ja televisioonisaadete (otse- saadete või lindistuste) ja muusikalavastuste tootmisega. Siin kajastatakse järgnevaid makseid: honorarid välismaal tehtud filmide eest residentidest näitlejatele, filmiprodutsentide ja teistele (või mitteresidentidele laekunud tasud töö eest, mis nad tegid koostava riigi territooriumil); tasu meediale müüdü filmi levitamise eest kindlaksmääratud arvu seansside näol konkreetsetel territooriumidel; tasu juurdepääsu eest kodeeritud signaaliga telekanalitele (näiteks kaabeltelevisiooniteenuse puhul), näitlejate, lavastajate ja produtsentide honorarid osalemise eest teatri- ja muusikalilavastustes, spordiüritustel, tsirkuseetendustel ja teistel samalaadsetel üritustel ja tasud nimetatud tegevuse levitamise eest (televisioonis, raadios või filmina).

Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused (kood 289)

Hõlmab Haridusteenuseid (kood 895), Tervishoiuteenuseid (kood 896) ja Muid isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused, mis ei kuulu muu jaotise alla (kood 897).

Haridusteenused (kood 895)

Hõlmab teenuseid, mida residentide ja mitteresidentide vahel osutatakse seoses haridusega, näiteks kaugõppekursused, õpingud televisiooni või Interneti vahendusel, samuti lektoritasusid, mida saadakse võõrustaja riigis.

Tervishoiuteenused (kood 896)

Hõlmab arstide, õdede, parameedikute ja samalaadsete spetsialistide teenuseid, laboratooriumiteenuseid või teisi sarnaseid teenuseid, mida osutatakse kas kaugmeetodil või kohapeal. Siin ei kuulu kajastamisele reisijate kulutused ravile ja õpingutele (need kajastatakse *Reisiteenustes*).

Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused (kood 897)

Siin kajastatakse ülejäänud Muud isiku-, kultuuri- ja meelelahutusteenused (kood 289), mis ei sisaldu Haridusteenustes (kood 895) ega Tervishoiuteenustes (kood 896).

Valitsemisteenused, mis mujal ei sisaldu (kood 291)

Siin kajastatakse ülejäänud valitsemisteenused (sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonide teenused), mis ei sisaldu teistes EBOPS (*Extended Balance of Payments Services*) klassifikatsiooni maksebilansi kontodel. Siia kuuluvad kõik saatkondade, konsulaatide, sõjaväeosade ja kaitseväge asutuste tehingud (nii kaupade kui teenustega) selle riigi residentidega, kus saatkond, konsulaat, sõjaväeüksus või kaitsevägeasutus asub ja tehingud teiste riigi residentidega. Siia ei kuulu tehingud selle riigi residentidega, mida saatkonnad, konsulaadid, sõjaväeüksused ja kaitseväge asutused esindavad ning tehingud sõjaväeüksuste territooriumil asuvates kauplustes ja saatkondades või konsulaatides.

Käesolev kirje jaotatakse Saatkondade ja konsulaatide teenusteks (kood 292), Sõjaväeüksuste ja -esinduste teenusteks (kood 293) ja Muudeks valitsemisteenusteks, mis mujal ei sisaldu.

TULU (KOOD 300)

Tulu hõlmab kaht liiki tehinguid residentide ja mitteresidentide vahel: i) mitteresidentidest töötajate töötasud (näiteks püüesed, hooajalised ja teised lühiajalised töötajad) ja ii) tulu välisinvesteeringute nõuetelt laekuvate ja kohustustelt makstavate tuludena.

Tööjõutulu (kood 310)

Tööjõutulu hõlmab mitteresidentidest füüsiliste isikute teenitud töötasu ja muid tasusid rahas või loonustasuna töö eest, mida nad teevad kõnealuse riigi residentidele (ja mille eest viimased neile tasuvad). Siia kuuluvad tööandjate poolt töötajate nimel tasutud maksed sotsiaalkindlustussüsteemi või erakindlustus- ja -pensionifondidesse (kas kogumispensioni või muud liiki pensioni) andmaks töötajatele sotsiaalseid tagatisi.

Investeermistulu (kood 320)

Investeermistulu on välisvarade omamisest saadav tulu ja kuulub tasumisele ühe riigi residentide poolt teise riigi residentidele. Investeermistulu hõlmab intresse, dividende, filiaali kasumi ülekandeid ja otseinvesteeri osa investeeringuettevõtja jaotamata kasumist. Investeermistulu liigitatakse otseinvesteeringute, portfelliinvesteeringute ja muude investeeringute tuludeks.

Otseinvesteeringute tulu (kood 330)

Otseinvesteeringute tulu, täpsemalt tulu omandiväärtpaberitelt ja võlgadelt, hõlmab tulu, mis laekub ühe riigi residentidest otseinvesteeri olulise osaluse eest teise riigi ettevõtjasse. Otseinvesteeringute tulu kajastatakse netoväärtuses nii välismaale kui ka koostavasse riiki paigutatud otseinvesteeringutelt (st et omandiväärtpaberitelt ja võlgadelt saadud tulust arvatakse vastavalt maha samalaadne makstud tulu). Omandiväärtpaberitelt saadav tulu liigitatakse omakorda i) jaotatud tuluks (dividendid ja filiaalide jaotatud kasumid) ning ii) reinvesteeri tuludeks ja filiaalide jaotamata kasumiteks. Tulu võlgadelt koosneb intressist, mis kuulub kontsernigrupi sisese võla puhul tasumisele otseinvesteeri välismaise tütar- ja sidusettevõtja poolt ja/või mille otseinvesteeri peab tasuma välismaisele tütar- ja sidusettevõtjale. Tulu, mis laekub hääleõiguseta eelisaktsiatelt, käsitletakse intressituluna, mitte dividendituluna, ja loetakse võlgadelt laekuvaks tuluks.

Dividendid ja filiaalide jaotatud kasumid (kood 332)

Dividendid, sealhulgas aktsiadiividendid, on aktsiate või teiste juriidilisest isikust äriühingute, ühistute või munitsipaalaktsiaseltside aktsia(osa)kapitalis osalemise alusel jaotatud tulu. Jaotatud tulu võib olla dividendide vormis, mis otseinvesteeri saab talle kuuluvatelt välismaistelt tütar- ja sidusettevõtjate liht- või eelisaktsiatelt, samuti vastupidine olukord, kus välismaisele tütar- ja sidusettevõtjale kuuluvad otseinvesteeri liht- või eelisaktsiad.

Reinvesteeri tulu ja filiaalide jaotamata kasum (kood 333)

Reinvesteeri tulu moodustab otseinvesteeri osa proportsionaalselt talle kuuluvast aktsia(osa)omakapitalist, i) mida välismaised tütar- ja sidusettevõtjad ei jaga dividendidena ja ii) mida filiaalid ja teised juriidilise isiku õigusteta üksused ei kanna otseinvesteeri üle. (Kui nimetatud osa tulust ei ole kindlaks määratav, loetakse kokkuleppe kohaselt kogu filiaali tulu jagatuks).

Tulu võlgadelt (kood 334)

Tulu võlgadelt koosneb intressist kontsernigrupi sisestelt võlakohustustelt, mis kuulub tasumisele otseinvesteeri välismaise tütar- ja sidusettevõtja poolt ja/või mille otseinvesteeri peab tasuma välismaisele tütar- ja sidusettevõtjale. Tulu, mis laekub hääleõiguseta eelisaktsiatelt, käsitletakse intressituluna, mitte dividendituluna, ja loetakse võlgadelt laekuvaks tuluks.

Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulud välismaal (kood 506)

Aksia(osa)kapital hõlmab kõigi filiaalide sissemakstud kapitali, kõiki tütar- ja sidusettevõtjate aktsiaid või osasid (nii hääleõigusega kui hääleõiguseta) (välja arvatud hääleõiguseta eelisaktsiad, mida käsitatakse võlaväärtpaberitena ja kajastatakse muu otseinvesteeringukapitalina) ja muid makseid aktsia(osa)kapitali. Reinvesteeritud tulud on otseinvesteeriija osa (proportsionaalselt otsese osalusega omakapitalis) tulust, mida tütar- ja sidusettevõtjad ei jaota dividendidena ja osa otseinvesteeriijaile ülekandmata filiaalide tulust.

Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu koostavas riigis (kood 556)

Aksia(osa)kapital hõlmab kõigi filiaalide sissemakstud kapitali, kõiki tütar- ja sidusettevõtjate aktsiaid või osasid (nii hääleõigusega kui hääleõiguseta) (välja arvatud hääleõiguseta eelisaktsiad, mida käsitatakse võlaväärtpaberitena ja kajastatakse muu otseinvesteeringukapitalina) ja muid makseid aktsia(osa)kapitali. Reinvesteeritud tulu on otseinvesteeriija osa (proportsionaalselt otsese osalusega omakapitalis) tulust, mida tütar- ja sidusettevõtjad ei jaota dividendidena ja osa otseinvesteeriijaile ülekandmata filiaalide tulust.

Portfelliinvesteeringute tulu (kood 339)

Portfelliinvesteeringute tulu hõlmab tehinguid residentide ja mitteresidentide vahel ja tuleneb omandiväärtpaberite, obligatsioonide, võlakirjade ja rahaturuinstrumentide oamisest. See kirje jagatakse tuluks aktsia(osa)kapitalilt (dividendid) ja tuluks võlaväärtpaberitelt (intress).

Muude investeeringute tulu (kood 370)

Muude investeeringute tulu hõlmab intressi, mis laekub mitteresidentidelt kõigi muude residentide nõuete (varade) arvelt ja mis makstakse residentide kohustustelt mitteresidentide ees. See jaotis sisaldab põhimõtteliselt ka kodumajapidamiste kaudset tulu elukindlustusreservide ja pensionifondide neto aktsia(osa)kapitalist. Varadelt saadav intress hõlmab intressi pika- ja lühiajalistelt laenudelt, hoiustelt, muudelt kommerts- ja finantsnõuetelt ning vastava riigi reservpositsioonilt Rahvusvahelises Valuutafondis (RVF). Intress kohustustelt hõlmab intressi laenudelt, hoiustelt ja muudelt kohustustelt, samuti intressi, mis on seotud RVF krediidi kasutamisega ja RVF-lt saadud laenudega. Siin kajastatakse ka intress, mis tasutakse RVF-ile üldiste vahendite kontrol olevatelt fondi SDR kontodelt.

Jooksevülekanded (kood 379)

Jooksevülekanded on ühepoolsed tasaarvelduskirjed, mille puhul üks majandusüksus annab teisele majandusüksusele kauba, teenuse või finantsvahendeid ilma tegelikku kaupa, teenust või kompensatsiooni vastu saamata. Sellised vahendid tarbitakse kohe või varsti pärast ülekande tegemist. Kõik ülekanded, mis ei ole kapitaliülekanded, on jooksevülekanded. Jooksevülekandeid liigitatakse vastavalt koostava riigi sektorilisele jaotusele valitsemissektori ülekanneteks ja muude sektorite ülekanneteks.

Valitsemissektori ülekanded (kood 380)

Valitsemissektori ülekanded kajastavad jooksvat rahvusvahelist koostööd ja hõlmavad jooksevülekandeid erinevate riikide valitsemisasutuste vahel nii rahas kui loonusena või ülekandeid valitsemisasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel.

Muud sektorid (kood 390)

Jooksevülekanded riigi muude sektorite ja mitteresidentide vahel hõlmavad ülekandeid, mis toimuvad füüsiliste isikute, mittevalitsemisasutuste või organisatsioonide vahel, (või kahe nimetatud grupi vahel) või mitteresidentist valitsemisasutuse ja füüsiliste isikute või mittevalitsemisasutuste vahel.

Kapitalikonto (kood 994)

Kapitalikontol kajastatakse kõik tehingud, millega kaasneb kapitaliülekannete laekumine või ülekandmine ja immateriaalse vara soetamine ja/või müük.

Finantskonto (kood 995)

Finantskonto hõlmab kõiki tehinguid, mis on seotud omandiõiguse üleminekuga ühe riigi välisfinantsnõuetes ja -kohustustes. Sellised tehingud hõlmavad nõuete tekkimist või likvideerimist ülejäänud maailma suhtes. Kõik komponendid jaotatakse investeringu iseloomu või funktsionaalsuse järgi (otseinvesteeringud, portfelliinvesteeringud, tuletisinstrumendid, muud investeringud, reservid).

OTSEINVESTEERINGUD (KOD 500)

Välismaine otseinvesteering on investeringu liik, mis kajastab ühe riigi residentide (otseinvesteeriija) olulist (kestvat) osalust teise riigi ettevõtja (otseinvesteeringuettevõtja) aktsia(osa)kapitalis. "Oluline osalus" osutab pikaajalise suhte olemasolule otseinvesteeriija ja otseinvesteeringuettevõtja vahel ning otseinvesteeriija olulisele mõjule otseinvesteeringuettevõtja juhtimisel. Otseinvesteering hõlmab kahe üksuse vahelist otseinvesteeringusuhet loovat tehingut ja kõiki järgmisi tehinguid nende ja teiste tütar- ja sidusettevõtjate vahel, kes võivad olla nii iseseisvad juriidilised isikud või mitte.

Otseinvesteeringud välismaal (kood 505)

Otseinvesteeringuid liigitatakse tavaliselt investeringu suuna järgi – residentide otseinvesteering välismaal ja mitteresidentide otseinvesteering koostavas riigis.

Aktsia(osa)kapital (kood 510)

Aktsia(osa)kapital hõlmab filiaalide sissemakstud kapitali, kõiki tütar- ja sidusettevõtjate aktsiaid ja osasid (nii hääleõigusega kui hääleõiguseta) (välja arvatud hääleõiguseta eelisaktsiad, mida käsitatakse võlaväärtpaberitena ja kajastatakse muu otseinvesteeringukapitalina) ja muid makseid aktsia(osa)kapitali. Aktsia(osa)kapital hõlmab ka otseinvesteeringuettevõtja poolt omandatud otseinvesteeriija omandiväärtpabereid.

Reinvesteeritud tulu (kood 525)

Reinvesteeritud tulu on otseinvesteeri osa (proportsionaalselt otsese osalusega aktsia(osa)kapitalis) tulust, mida tütar- ja sidusettevõtjad ei jaota dividendidena, ja osa otseinvesteeri üle kandmata filiaalide tulust. Nimetatud reinvesteeritud tulu kajastatakse tuluna, mille vastukirje asub finantskontol.

Muu otseinvesteeringukapital (kood 530)

Muu otseinvesteeringukapital (või kontsernisisesed võlalahingud) hõlmab tehinguid laenukapitaliga, hõlmates võlaväärtpaberid, tarnijakrediiti ja hääleõiguseta eelisaktsiaid (mida käsitatakse võlaväärtpaberitena), otseinvesteeri, tütar- ja sidusettevõtjate ja filiaalide vahel. Otseinvesteeringuettevõtja võlanõuded otseinvesteeri vastu kajastatakse samuti muu otseinvesteeringukapitalina.

Otseinvesteeringud koostavas riigis (kood 555)

Otseinvesteeringuid liigitatakse tavaliselt investeeringu suuna järgi – residendi otseinvesteering välismaal ja mitteresidendi otseinvesteering koostavas riigis.

Aktsia(osa)kapital (kood 560)

Aktsia(osa)kapital hõlmab filiaalide sissemakstud kapitali, kõiki tütar- ja sidusettevõtjate aktsiaid ja osasid (nii hääleõigusega kui hääleõiguseta) (välja arvatud hääleõiguseta eelisaktsiaid, mida käsitatakse võlaväärtpaberitena ja kajastatakse muu otseinvesteeringukapitalina) ja muid makseid aktsia(osa)kapitali. Aktsia(osa)kapital hõlmab ka otseinvesteeringuettevõtja poolt omandatud otseinvesteeri omandiväärtpaberid.

Reinvesteeritud tulu (kood 575)

Reinvesteeritud tulu on otseinvesteeri osa (proportsionaalselt otsese osalusega aktsia(osa)kapitalis) tulust, mida tütar- ja sidusettevõtjad ei jaota dividendidena, ja osa otseinvesteeri üle kandmata filiaalide tulust. Nimetatud reinvesteeritud tulu kajastatakse tuluna, mille vastukirje asub finantskontol.

Muu otseinvesteeringukapital (kood 580)

Muu otseinvesteeringukapital (või kontsernisisesed võlalahingud) hõlmab tehinguid laenukapitaliga, hõlmates võlaväärtpaberid, kaubanduskrediiti ja hääleõiguseta eelisaktsiaid (mida käsitatakse võlaväärtpaberitena), otseinvesteeri, tütar- ja sidusettevõtjate ja filiaalide vahel. Otseinvesteeringuettevõtja võlanõuded otseinvesteeri vastu kajastatakse samuti muu otseinvesteeringukapitalina.

PORTFELLIINVESTEERINGUD (kood 600)

Portfelliinvesteeringud hõlmavad tehinguid omandi- ja võlaväärtpaberitega. Võlaväärtpaberid liigitatakse omakorda võlakirjadeks, rahaturuinstrumentideks ja tuletisinstrumentideks, kui viimased tekitavad rahalisi nõudeid ja kohustusi. Välja on arvatud otseinvesteeringutena või reservidena kajastatavad omandi- ja võlaväärtpaberid.

Tuletisinstrumentid (kood 910)

Tuletisinstrumenti leping on finantsinstrument, mis on seotud teise eriomase finantsinstrumendiga, näitaja või kaubaga ja selle kaudu saab rahaturgudel kaubelda eriomaste finantsriskidega (näiteks intressimäärade, välisvaluuta kursside, aktsia- ja kauba hinna kõikumised, krediidiriskid jmt).

MUUD INVESTEERINGUD (kood 700)

Muude investeeringute kirjel kajastatakse kõik ülejäänud finantstehingud, mis ei kuulu otseinvesteeringute, portfelliinvesteeringute, tuletisinstrumentide ega reservkontode alla.
